

మదనపల్లె జిల్లా సంఘము

మదనపల్లె అప్పా గావీరికి అంగీకరించిన భర్య పాతకాలలో...

మెయిల్ పట్టాభిగ్రాహకావు గారు వి.వి. ప్రెసిడెంటు వి. ఆనందరావు గారు...

మదనపల్లె తాలూకా పరబలకోట గ్రామము తాటిచెరువు తూముకాలూరు...

మదనపల్లె తాలూకా పెద్దతిప్ప సమద్రము గ్రామము పశ్చిమదిక్కులో...

పెద్దతిప్ప సమద్రము యూనియన్ బొంతికిచ్చప్ప పిట్టిగారు...

బొంతల వేంకటాచార్యుల కెట్టిగారి సంఘమునకు పెరి జరగా నియమింపబడింది.

సంఘపు ప్రెసిడెంటు గారు వ్రాసిన నోటును, వారు గ్రామపంచాయతీ...

గ్రామ పంచాయతీలు. అట్టివరు నవంబరు నెలల కార్య సంక్రమణలలో పాటు యానివహించు...

మదరాసు గవర్నంటువారు అక్టోబరు నెల 2 వ తేది బారిచేసియున్న...

ఇకనట్లుగాక వైర్యులను పంచాయతీ ద్వారాను జనము ఎక్కు కొనవలసివచ్చిన...

రెండవ విధములైన పంచాయతీలు లోకల్ బోర్డు అట్ట ప్రకారముగాని...

రగు అవరణిల్ 27 శతపాదములగు గారు కావనపల్లిలో నిటీల చెప్పియున్న...

స్వల్ప సివిల్ క్రిమినల్ కేసులను గ్రామములలోనే పరిష్కరించుటకు...

అమ్మకమునకు మోటారు కారులు 1916 రకములు 18-22 H. P. మేక్సువెల్ కార్. రు 3250

శ్రీ జనమునకు ముఖ్యమగు భూషణము. చక్కని తలకట్టు. వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజములకోరిని శ్రీ

మదరాసు ఏజెంట్లు మొదటావునున్న మూర్తి, 29, చైసాబాదురోడ్డు, ముద్రాసు.

కాకతాళా సరస్వత వ్యాంకిచక్రవర్తి గారు :— క
కాకతాళా వ్యక్తి మోసమున చేర్చుట జరిగినది. ఇది ఒక కేసు
బహుశా కచ్చేరు. చంద్రవారమున జమీందారు పండుగను
పెట్టి గానక బంగార వ్యాంకితో కాలాసము. తన చేక్కు
వోకదాని మామ్యకానమిత్రము వీర వ్యాంకి కల్గి. గ
కొన్ని మామలలో వీర తాలూక మూడు చేర్చుట రెండు
రూపాయలు నిలువలని మామ్యకేట్టుకు ఆఖర చేక్కు
ఆక్టోబరు నెలలో మామ్యకేట్టుకు వీర కల తెలియజేయ
ఈ చేక్కులపై జమీందారు గారి సంతకములతో నుత్త
ములు చేయబడినది సకరమైన సమాచారముపై జమాదా
గారి సోదరు ప్రభుదేవు చాచుద్ర ముఖర్జీ, వ్యాం
కిద్యోగము మాన్దరి, ఒక సర్కారును ఆరెట్టు చేసి. న
గురు మాన్దరియిది 20 న తేదీ ఉదయము సోలను కమిషన
గారియొద్దను గొనిపోవడి. దర్జాపు చేయవలసినది వారు
తరుచు చేసిరి.

ఈ నెల 20 వ లేదీ సాయం కాలము భాంబాయిలోని సామ్రాజ్య పౌరసభ్య శంఘమువారు పెట్టిలగారి మందిరమున సమావేశమైరి. జి. ఎఫ్. ఆంధ్రూను గారచటికి వచ్చిరి. దక్షిణ వసిఫిత్వ సమాద్రమందలి దేశములలో గిరిమెంటు కూలీల పద్ధతినిగూర్చి ఆస్ట్రేలియా న్యూజిలండు ఫిజీదేశములలో వీ యిరువున గారును ఆంధ్రూను గారును గ్రహించిన విషయములను వివరించిరి. గిరిమెంటు కూలీల పద్ధతియను మోసగించి భారతీయులను కలనపంపు విధానమును నశింప చేయవలెను. వీలైన భారతీయులకు స్వనాశనమును మహా ద్వాభయమును తటస్థించుచున్నది. ఈపద్ధతిని తొలగించినగాని నాగరికతావ్రతంబునుభారతీయులు గౌరవమునుబడయువారు ఫిజీద్వీపములనుండి స్త్రీ మరులుఆస్ట్రేలియాన్యూజిలండుఆమెరికా పశ్చిమతీందేశములు మొన్న గువానికి రాకపోకలకు నలుపుచుండును. ఈగిరిమెంటు పద్ధతికలన ఆ దేశముల వారి కందరికిని భారతీయుల యందు ఆధిక్యము గున గౌరవ భావ మేర్పడినది. ఫిజీద్వీపమున భారతీయులు స్థిరపడుటకు చాల ననుకూలము కలదుకాని ఆచటికిపోయి స్థిరపడగోరని భారతీయులు మరియొక గౌరవమును విధానమున పోవలెను. అతడు స్థిరపడిన భారతీయులను న్యాయద్వైతతో కరిపాలించుటకు ఫిజీదీవి దొంగతనమువారు కోరుచున్నారని నేను దృఢముగా చెప్పుగలను. ఫిజీద్వీపమున పరిపాలనము బాగుండకపోవుటచే భారతీయుల కననుకూలస్థితి గలగలదు. ఈ దుర్విధానములేత నే అట్టిస్థితి ఏర్పడినది. ఈవిధానమును పూర్తిగా తెంటునే నశింపజేసినచో హిందూ దేశమువాడికిని ఫిజీదీవులవారికిని గూడ అనుకూలమేర్పడును అని ఆంధ్రూను గారు నుడివరి.

కలకత్తా విద్యార్థులు సమ్మెకట్టటం
పం గారి ప్రతికాధిపతి గారికి

అయ్యా!
ఈ విషయమై బహుశా వేదలింగం హాలనున్న టిందీర్లుట చాలకష్టముగా నున్నది. అయినను ఒక్కయిద్దరూ హాల్ను దీర్చుటకు కృషిచేయించెదను. నేటికినపు మిశ్రతికయొక్క ముఖ్యవ్యవస్థాపకండు డిప్యూటీ కమిషనరు "బాధకము" అని అంటుంటున్నాడు. వెనెడెన్నికలాళా ప్రధానోపాధ్యాయుడు స్వయం కలకత్తాను నేననేమి, కాలకులకలకముననే నేననేమి, "అశక్తి" దనుమాట వాస్తవము. రెండురోజులు క్లాసుకు రానివిద్యార్థిని గాని విద్యార్థులను గాని క్లాసుకురప్పించుటకు కావలసిన శక్తియే దియుకూడ కాకుండా వేరినవంశరకు ఈ ప్రపంచమునందుకాక రాదు. కాలేజీ ప్రెసిడెంట్ యొక్క అశక్తి కలకత్తా వర మాణిమును పరిమితియకూడ నిండు గానించుచున్నది.

ఏదో వాగ్ధానియైనాను గనుక మరొక మాటను (వాసె దను ఎంతెంతటి ప్రతికాధిపతియైనను మానవమాట) లగుటచే పొరబడుట సహజము. కలాళా ప్రధానోపాధ్యాయులగునాడ నేవో కొన్ని మాటలున్నవను మాటను మరువ రాదు. ఈ సందర్భమున కలాళా ప్రధానోపాధ్యాయుడు సుద్ధిగావలసి బహుశా. విద్యార్థులకు నుకూపాధ్యాయులకును దేబ్బలాటవచ్చినవో ప్రధానోపాధ్యాయుని పరిమితిగానుండు ఒక క్రైస్తవ బోధకగర్హణలోనివారిగౌరవాధికారములను నిలబెట్టవలయును; మరొక క్రైస్తవ విద్యార్థులకు బాధకమునందు బాధకమును. ప్రధానోపాధ్యాయుని కార్యకర్తలనుకూడ ఈ రెండు కార్యక్రమముల కలపి ఇవి రెండుగాని యొక్కటిగాదని గదనింపవలయును. కేరల కార్యకర్తలనుకూడ వీరి రెంటిని సమానముగా నుచుండు చాల నున్నది మేనపని యవును.

మరొక విషయముకలదు. కలాళా ప్రధానోపాధ్యాయుడును, ఉపాధ్యాయులును వారు చేయవలసిన పనులను చేయుక పోయినను, అనవసరముగా దేనినైన జేసినను, వైరుధ్యకార లులకొనక యందుకు సంబంధించి నడిగెదను. ఒక్కొక్కప్పుడు వీరికి విధింపబడు కేసులు—ఏదో కొన్ని ఏలాగునైనను తప్పదు. అతడు ఒక్కొక్కప్పుడు వాదించుచున్నాడు నడయవచ్చునాడను విద్యార్థి తలంపులకూడ మించియుండును. ఈ సమాచారము నుకూడ తరచు ఉపేక్షి చేయుచుండును. విద్యార్థులయెడ ఉపాధ్యాయులకు అత్యంతముగా, ఓర్పు, దయ, సరసము అదరణము ఉండవలయును. ఈ గుణములే విద్యార్థులకునూడ నుండవలయు ననుమాటను మొదలుకొనవచ్చునని తలంచెదను. ఉభయమున, జాతి విభేదమునకూడక, విధ్యుక్తుల సారము అదరించుకొనుచుండ వలయును.

మరొక్క స్వల్పవిషయము. కేసులను బంధము లగు నిట్టియిబ్బందులు వచ్చినపుడు అవరాధు లయింపజేసి విద్యార్థులు కేసులేకుండ తప్పించుకొనగలక, కాని నిరకరాధు లయి నప్పటికిని ప్రధానోపాధ్యాయులకును ఉపాధ్యాయులకును మార్గము కావలసింది కాక మానదు.

హెచ్. ఆర్. జేమ్సు.

ప్రిన్సిపాల్, క్రెస్టియన్ కాలేజీ.

[ఇటీవలకలకత్తా రాజధాని కలాళాలోని ఒకపండితు నకును, విద్యార్థులకును, మాటామాటవచ్చి విద్యార్థులు సమ్మె కట్టిరి. మాకు తెలిసినంతవరకు వీరికి కారణము లివి. బి.సి. క్లాసులో చదువుకొనుచున్న విద్యార్థులు కొందరు వసారాలో నుండి వెళ్ళుచుండగా, తమ క్లాసుకు పాఠములను చెప్పుచుండి న, ప్రాఫెసరు ఓటునుగాని తీచివచ్చి ఒకరిద్దరు విద్యార్థులను చెయిపట్టుకొని తేలిపోవలసినదని తిరస్కారభావముతో నుత్త రువుచేసిరి. విద్యార్థులు మాట్లాడక వెళ్లిపోయిరి. కాని ప్రాఫె సరుగాని విద్యార్థులను తిరిగి రెండు మూడు సార్లు తిరస్కరించుటయేగాక, కొందరిని మోటుతరముగ ప్రోహిది. దానిమీద ఈ వసారాభయము పొందినవారు ప్రెసిడెంట్ దగ్గరకు వెళ్ళి చెప్ప కొనిరిగాని వారేమియు వివరించుకొలేదు. విద్యార్థులు యావత్తుండి కట్టుకట్టి రెండుదినములు కలాళాను మానకేసిరి. తాము విద్యార్థులను ప్రోహిదియని ప్రాఫెసరుగా రొప్పికొని త్రిమాసము కొనకొనిరి. తరువాత విద్యార్థులు యథాప్రకారము కలాళాకు వచ్చిరి. కాని ప్రెసిడెంట్ వారికి రియూ యలవంతున జరిమానా విధించెను]

దొంగతనముగ డోంగేగారి బాలామృతమును తయారు చేసి అమ్మనందునకు అబ్బాలి ఎం. సి. ఆర్ తిరువాలూరిద కే. జి. డోంగేగారు దావాచేయగా, బొంబాయిలో జేసిన మొకాబుగాని విచారించి ఆరెవాలూ గారు డోంగేగారి బాలామృతమునంటి ద్రావకమునే తయారుచేసి అమ్మకూడదని ఉత్త రువుచేసిరి. కేసులో తీర్పు చెప్పబడును.

గౌ. లయను దొంగారి ఉపన్యాసము.

(ఒకవిశేషము.)

వంగరాష్ట్రపు గవర్నరుగారి కార్యనిర్వహణ గుర్తా సభ్యులగు గౌ. పి. సి. లయన్ గారు కలకత్తాలో స్వగరిపాల నాధ్యక్షమును గురించి విద్యార్థుల కొకయువస్థానము నొసం గిరి. వీరియవస్థాన సారాంశము:— విజయన యభివృద్ధి ప్రజల స్వయంకృషిమీదనే ఆధారపడవలయును గాని గవర్న మెంటు వారిమీద కాదు. ఒకగవర్న మెంటు పోయి ఇంకొక గవర్న మెంటువచ్చి సంకీర్ణమున ప్రజలకు వచ్చు లాభ మే మియును లేదు. అందుచే ప్రజలలో విద్యను సహకారోద్య మమున వృద్ధి నొందింప జేయవలసియున్నది. వారిలో ఆస్యో న్యసహాయము, ఆస్యోన్య ప్రేమను సంఘసేవాభిరతిని పుంకొ లులవలసియున్నది.

లయన్ గారు నెలవచ్చిన మాటలలో కొంతమేమియు ను కనపట్టుట లేదు. సరసముగ ఆంగ్లేయోద్యోగులిట్టి యువ జేతముల వాడే మిదివరకు జేసియున్నారు. స్వయంసహాయ ముమీదనే వ్యక్తియొక్కయు సంఘముయొక్కయు పురోభి వృద్ధి కలదనుట నిజమేకాని ఇంగ్లండులో, ఆఫ్రుభుత్వము వారెట్లు తమ ప్రజలకొరకు పాటుపడెదరో అట్లే మన ప్రభు త్వమువారును మన జేతములకొరకు కృషిచేయవలయునని భారతీయు లనుచున్నారు. జపాను జేతము నిర్బం ధోబిత ప్రారంభవిద్య తనదెట్లు కొనసాగుట ఇండియాలో నెందు కొనంగరాదు? ఈ విద్యా ప్రచారమున ల ననేకదా లయను దొంగారి ముపదేశము లన్నియు కొన సాగవలసింది! పాటకులని పాలికులని విడదీయవలయున నుంజనముగా గనపట్టును. జేత్యుభ్రష్టమే ప్రజల, ప్రజలే జేత్యుభ్రష్టము. ఒక్కొక్కప్పుడు భ్రష్ట మూఢత్వముచేత వలనపడెదను సంస్కరణములు నయితము, సహాయము ముప బడినట్లు, ఒకసర్వవదితరవలయును. పుస్తకస్థితిలో గవర్న మెం టు వారికట్టి సంస్కరణములు చేయుటకు ధైర్యముచాలావా? పరిశ్రామిక విషయములు జపాను తన పుజలకు సహాయము చేయు విధమున మన జేతములో సహాయము చేయబడు చున్నదా? ప్రాప్తసరుబోనుగా రంతటి మితవాది జపాను ఇండి యావత్తకమును స్వాధీనము జేసికొనుచున్న విధమున జాతి ఇప్పుడే జాగ్రత్తపడెదని ముందుకు మోసమును ఘంటాపథముగా జేసియున్నారు.

ఈ ప్రస్తుత యుద్ధమువలన మనము నేర్చుకొనవలసిన మహా గొప్ప పాఠ మొక్కటి. ఏ మహాత్మాగ్య సాధనమున కయినను జేతమంతయును సన్నద్ధపరచవలయును. గ్రేటు బ్రిటను, జర్మనీ, ఫ్రాన్సులలో శ్రీపురుషు లేతయన్నువార యావను మహాప్రభువులు మొదలు కూలివాండ్రవరకు తమ 'విశ్వ పరి' యుద్ధమునకయి చేయుచున్నాడు. యుద్ధాంత రము మరి యేజాతీయ కార్య నిర్వహణమున కయినను ఈ విధ ముగనే జాతీయంతయు ఆయాజేతములవలన సిద్ధము చేయ బడిగలవలసి తప్పదు. లోకవ్యవహార మివిధముగా ఈదిన ములలో మారుచుండగా "ప్రజలు స్వయంకృషివలన కయికి రావలయును, అంత భారమును ప్రజలమీదనే గలదనుట" పూర్వకాలపు మాట లనవలసి వచ్చుచున్నది. జేత్యోన్యమే ప్రజల, ప్రజలభాగ్యమే ప్రభుత్వము. కాన ప్రభుత్వమువారే ఇండియానంటి ఆసహాయమున జేతమును అన్ని విధముల కయికి తీసికొనవచ్చి స్వరాజ్యము ననుభవించుచున్న కావదా మొదలగు జేతములతోపాటు సమానముగా జేయవలసి యున్నది.

దర్బంగ మహారాజు.

బరంపురము ప్రజలు సన్మానించుట.

(మా స్వకీయ విశేషమున నడవండి)

బరంపురము జనవరి 15 :— పుణ్యవకమున నేటి సాయంకాలము మా పురజనులకు దర్బంగ మహారాజు గారి దగ్గున భాగ్యము కలిగినది. వీరు కలకత్తా మొలుబడిన తమ పురమున కేసులు ఇక్కడకు దయచేసిరి. వివిధ సంఘముల ప్రతిభులును, చాలమంది పురజనులును, రైలు శ్రేణివనుకువచ్చి మహారాజుగారిని సత్కరించిరి. వెదకిమిడి జమీదారు, బి. సి. జోగయ్య; పి. సి. పాల్ గో పి. వి. నుబ్బాగారు, కే. వి. రంగ నాథస్వామి, ఎన్ రామానాథస్వామి, పి. ఎన్ శేంకరేశ్వరు నాథుడు; ఎం. వి. నాయగిర రావు, రాజగోపాల మొద లార్లు, ఆర్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు, మదన మోహన కోడో, నల్లాశెవయ్య, దాక్టరు మూలరావు, డి. ఎన్ దక్షిణా మూర్తి; ఎం. గంగరాజు, బి. సి. నంసించాస్వామి, ఎన్ సర సింహస్వామి, పి. ఎన్. రామమూర్తి, పి. రామచంద్ర రావు, దక్షిణము. బి. నుబ్బాగారు, దక్షిణము. బి. బి. రామలింగము గార్లు మున్నగువారు వ్రేవనుకు వచ్చియుండిరి. మహారాజు గారు వచ్చుచున్నారను సంగతి ఇతరు ఒకరోజు ముందుగనే తెలిసి, అన్యోధియైనవ వారిని సత్కరించుటకు తరువెదమున

యేర్పాటులను జేసితిమి. వారు సాయంకాలము స్నానము చేయుటకును, భోజనమునకును యేర్పాటులు జరిగినవి. వ్రేవ నకు సమీపమున ఇందుకొరకు ప్రత్యేక మొకగుడారము చేయబడినది మహారాజుగారు బండిదగిన వెంటనే వారిని కర్నూరవారములతోను, పూలమాలికలతోను నలంకరించిరి. వారికిజేసిన అతిథిసత్కార్యములకు మహారాజుగారు రెండు రోజుల మెచ్చుకొనిరి. మాపుర ప్రముఖులొకరి తరువాత మరియొకరు పరి చయము చేయబడిరి. ప్రజల సంకోచధ్యానములు చెలగు చుండ, వారు గుడారమునకు వెళ్లి స్నానముచేసి, భుజించిన తరువాత తిరుగా పూల మాలికలతో నలంకరించిరి. మహారాజుగారు నిగర్ములు. మహారాజుగారికి కదవియుండు నను కేవలము వీరి సాయభావమంతయు సంప్రదించుము. కొద్ది నేపుమాత్రమే రైలు ఆగినది. ఆలోచన పురజనులతో మహారాజుగారు జనుల శ్రేయమును గురించిన మజిలీ పోయి ఖ్యము గురించిన హిందూ విశ్వవిద్యాలయము గురించిన మరియెన్నియో ముఖ్యవిషయముల గురించిన ముచ్చటించిరి వారు తరువాత మనసార మాదుభ్యుదయమును కొరీ, సంకో చధ్యానములు చెలగుచుండ రైలు వెళ్లిరి. తరువాత బండి బయలుదేరినది.

కలకత్తాలో నేడు (21-1-16) హిందూ మహాసభ జరిగి నది దర్బంగ మహారాజుగారు రథస్థులుగానుండిరి మాయము తీర్చానములు చేయబడినవి.

మెసపోలేమియాలో యుద్ధ కార్యములు.

కీలోవ్లస్థితి.

ఫిల్లి జనవరి 20:— మెసపోలేమియాలోనన్న యొక డిల్లు 19 వ తేదీన తెలియజేసెను.

గత 10 రోజులలోను వర్షము విస్తారముగ నుండెను. కితబాధ అత్యధికమైనది. ఆములమున యుద్ధ కార్యముల కాటంకము కలిగినది. ప్లాండెడ్నులో బురుద యెట్లుండెనో ఇటు గూడ నట్లేయున్నది. కాని అక్కడనుండు రోడ్లు మున్నగు సౌకర్యము లిటు లేవు. నై నిటము ఆరబయట నిర్బించుచుండిరి. ప్రెగ్రినునదియొక్క ఎర్రటినిరు వీరు పాటింపరైరి. జరిగిన యుద్ధమున మందుకుండును మోయువారు లిటి సాహసధైర్య ములకునవచ్చిరి. నెట్టివెబరునకు మందుసామాను వెట్టింపుకొని ఫిరంగిగుండ్లు ఖర్చించుచుండ వారు సంపాదిగ నడచుటకూడ చాల అత్యుత్తము. వైద్యసహాయక సంఘ సేవకులయొక్కయు వాహక సమితి సేవకులయొక్కయు వర్తన మతిక్లాగునియును. వెలువడు ఫింగిగుండ్లనుండి రక్షణసాధనముగ కందకములైన లేని బహిరంగ ప్రదేశమున వీరు తమ కార్యముల నిర్వహించుచు. బండ్లుతోనువారి ఓర్పుల ధైర్యము మనముల హర్షింపజేయు ను. (ఫ్రాన్సు నందున తె నే ఇటు గూడ శత్రు ఫిరం గులు బలహీనములై యున్నవి. కాని ప్లాండెడ్ను గావలె ఇచట సేవలను మరుగుపరచుచోదలు, గ్రామములు, రోడ్లు, చెల్లు, ఏర్లు మొదలగునవి లేవు. ఆ కారణమున ఈ విధాలమున మైదానమున ముగురులేకుండ సేవలు శత్రువులను బాహుళముగ తలపడవలసి యున్నది. ఆ కారణమున సేవలలో నవ్వము చాల హెచ్చుగ నున్నది.

షేకుసాడుయొక్క తూర్పుగట్టును మట్టిక తురమ్మ ప్రెసిటులు పట్టుకొనబడిరి గుర్రపుదళము వీరిని చేజిక్కించు కొనెనని ఇదివరలో తెలియజేయబడెను. అదితప్ప, వీరిని 100 థించిది పదాతిదళము. ఈ పదాతిదళము రెండురోజులు పోరి తీవ్రముగ శత్రువులవై అగ్నిని గురిపించి వారి కందకముల నొమ్మి చేసి ఆ క్రమించు కొనెను. 850 మంది తురమ్మలు నశించిరి. 1 కొండ ఫిరంగి, మూడు మేస్త్రీలు ఫిరంగులు, 600 మంది తురమ్మ ప్రెసిటులు ఆం గ్లేయుల వశమైరి. ఈ యుద్ధమున బ్రిటిషుపదాతిదళ ముకు పరచిన కూరత, భయభూస్యత, లోకము కంతము ఆశ్చ ర్యమున గొలుపగలవు. భారతీయ పదాతిదళము తమ పూర్వ పు కీర్తిని నిలువబెట్టినది. వైర్యములు యుద్ధము పోవుటలో చాల వ్యయముగచున్నది. కీలోవ్లస్థితి ఉత్సాహకంముగలేదు. అయినను వైర్యములన్నియు ఉత్సాహ పూర్వక నిశ్చితములు ములై యున్నవి.

తిరువాన్కూరు మహారాజుగారు.

ఈనెల 19 వ తేదీన మహారాజుగారు సురవారముగ అత్తంగులకు వెళ్లిరి. అచట మాయముగా ప్రతి తత్సరమును చేయవలసినపూజ చేసి ఆరోగ్యసానముగ వర్షాలాటు వెళ్లి కొద్దిరోజులు బండి మరల తిరవంతపురమునకు వచ్చెదరు.

తిరువంతపురము ప్రధాన సహకార బాంకి మొదటి సభ పురమందిరియన జరిగినది. దివాను బహదూరు ఎన్. వద్దు వాధ్యుర గుర్రపుదళముగ హైకోర్టు వకీలు కే. సి. శేవ య్యగు గారు సాధ్యభూటముగ మెనకటి మహారాజుగారి పుత్రు) లగు పి. శ్రీ వారాయణ తంపిగారు కార్యదర్శిగను నియోజింపబడిరి.

దివానుగారు డి.సి. డబ్ల్యూ. యంత్ర)కాలను పరీక్షించిరి.

విషయానుక్రమణిక.

ఉదయవార్తాపత్రిక సంఘము	2
శ్రీరామరాయణము	3
జాబులు, పోలిక వార్తలు	4
వివిధవిషయములు	5
ప్రభుత్వవార్తలు	
మాంటిస్సిగ్రో	6
విట్టు	7
విద్యోగా నుపసంహరణము	
విశేషవార్తలు	8-9
ఇంగ్లీషు తొలివార్తలు	10-11-12
యూరప్ దేశము, పెర్షియాదేశముల వాతావరణము	13
మామూలుకేసు	14

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ జనవరి నెల 21 వ తేది
శుక్రవారము.

మాంటిస్సిగ్రో.

మాంటిస్సిగ్రోను గురించి భిన్న భిన్న మైన వార్తలు వర్ణింపబడుచున్నవేని కొంతవరకు మా వలనను లోపము కలిగినందులకు చింతించుచున్నాము. మొదటివార్త కడచిన పదునెనిమిదియవ తేది లో నున రాజప్రతినిధిగారికి చేరినది. ఆ వార్తలో మాంగరీమంత్రి యగు టిజ్జా కృష్ణపు మాంటిస్సిగ్రో లోబడియెనని ఆదేశపు రాజ్యాంగసభకు తెలియబరచినట్లు వివరమైనది. పీఠన నోకవార్త ప్రకటనయెను. దాని ననుసరించి స్వామనగరములోని మాంటిస్సిగ్రో ప్రతినిధి తనదేశము గుర్తొప్పించుమన కడపటిగుండు అయిపోవువరకును మాడ పోల్లాకి విధిలేక శత్రువునకు నంకితమును పోవుట తెలుపుచున్నాడనుట సూచితమయ్యెను. ఈ వార్తనుండ్రొంగుంట లాంస్యముగుట తటస్థించినది. దీనికి తరువాత మరొకవార్త వెలువడియెను. దానినిబట్టి మాంటిస్సిగ్రో శత్రువున కంకిత మగుట నిశ్చయము కా లేదనుట స్పష్టమగుచున్నది. మాంటిస్సిగ్రోకును ఆస్త్రియాకును జరిగిన సంధి ప్రతి సంధిములు ఉపయోగకరములు కా లే దనియు లోబడుట మాంటిస్సిగ్రోకు చెందినబలముల మరయు కాదనియు వివరముగా వర్ణమగుచున్నది. రెండవవార్త మండ్రొంగుంట ల యాలస్య మగుటను జేసి ఈకడపటివార్త వచ్చిచేసిన యోగో సేవకి రాగలిగినది అనువలన రెండవవార్తనే కడపటివార్తయని ముకుకొని భ్రమిసి మాంటిస్సిగ్రో శత్రువునకు లోబడుట నిజమని వర్ణించుటయు రెండవవార్తయే కడపటివార్తయని వ్రాముటయు సభవిందినవి. కాని నిజముగా మాంటిస్సిగ్రో శత్రువునకు నంకితము కా లేదు. మాంటిస్సిగ్రో బలములు తుదవరకును పలిచి యుద్ధముచేయుటకు సన్నద్ధములయ్యివి. వైమూసువార్తలకును తరువాత వచ్చిన యొకవార్తనుబట్టి మాంటిస్సిగ్రో రాజు గారును వారికుటుంబమును మరికొందరు రాజు నీతిజ్ఞులును ఇటలీకి ప్రభుత్వమునువట్లు తెలియ వచ్చుచున్నది. ఈ వార్తలంపూర్ణ పరిస్థితిని వెలిపెట్టుచున్నదనుటకు సందేహము లేదు. మాంటిస్సిగ్రో పైనికులు బహుశః మిత్రపూరితవారిని సమముతో

ఇంకను అని సలుపుచున్నాడు. మాంటిస్సిగ్రో రాజు తనబంధుగులతో సంరక్షణార్థము ఇటలీకి బయలుదేరి పోవుచున్నాడు. మే మిటీవల వ్రాయుచు మాంటిస్సిగ్రో ఈశాన్యవైపునుండి శత్రువు వచ్చి యున్నాడనియు అచ్చటి సంగతులు తెలియ లేదనియు వ్రాసితిమి. శత్రువు తగినంతమునువడి నడువగలిగినాడనుట నిజము. అదియు మాంటిస్సిగ్రో సుహృద్భావపురాష్ట్ర మగుటవలన సాధ్యమైనది. లోకములోని రాష్ట్రము లన్నిటిలోను ఇది కడుం గదు చిన్నది. దీని విస్తీర్ణము 5800 చదరపు మైళ్లు. అనగా మన రాజధానిలో నొక జిల్లా లో సమానము. సత్సమముగా కొన్ని జిల్లాల కంటె చిన్నది. కడపజిల్లా విస్తీర్ణము 5892 మైళ్లనిన నీ రాష్ట్రమొంత గొప్పదియో యర్థము కాగలదు. జంసంఖ్య నాలోచించిన యెడల సామాన్యమగు మన జిల్లాలతో దేనితోను బోల్చుటకు వీలు గాదు. రాష్ట్ర మంతటను నా రాష్ట్రమున నైదులక్షల ప్రజలున్నారు. కడపటి జనాభాను పట్టిచూడగా మన మద్రాసు నగరమున 518,660 గురు ప్రజలుండటం తెలియవచ్చుచున్నది. భూమియూ కడపజిల్లాయంత లేదు. జన సంఖ్యయూ మద్రాసు నగరపు జనసంఖ్యకు సరి పోవుట లేదు. ఈ రాష్ట్రమునకు సహాయము వంపుటయు సులభమైనదని కాదు. దేశమంతయును దొంగిలించి దొంగి యిడచిన రీతిని పీఠభూములు కలదియై యున్నది. ఈపీఠభూములు అలవికదేశములతో నిండియున్నవి. సముద్రతీరము నుండి లోకలికి వచ్చుట యనిన నెక్కిపోవుట. ఆవలి వైపునుండి సముద్రపు వైపునకు వచ్చుట యనిన దిగివచ్చుట. ఇట్టివారు ఎక్కిపోవు ప్రక్కనుండి సహాయము చేయబడిన వచ్చినందుననే తీరమునకు సహాయము వంపగలుచున్నాము కాని రాష్ట్రాంత ర్భాగములకు సహాయము చేయుట దుర్లుభముగా నున్నదని ఇదివర కొకపర్యాయము వార్త తెలియ జేయువారైరి. ఎనుటి వారుదిగివచ్చుట కావున వారి పనిసులభతరమని వైవర్ణ్యవలన స్పష్టమగుచున్నది. ఇట్టిపరిస్థితులలో ఇంతసుహృద్భావయుద్ధమున ఇట్టి స్వల్పరాష్ట్రమును శత్రువులొంగడియ ప్రయత్నించి హడనుట శత్రువునకు కీర్తికరమని వ్రాయసాహసి చువాడుండనోవరు. ఒక రాష్ట్రము ఎ తచిన్నదైనను సరియే తనంతట తాను వచ్చి ఆస్త్రియా జర్మనీ తుక్కి బల్గేరియా కష్టచతుష్టయమునకు నంకిత మయినది యనిన నేమియు నెనుంగని లోకము జర్మనీని ప్రశంసించు ననియు మరియొకమారు లోకపుకంటిలో మున్ను చల్లి జర్మనీ ఓహోహో దిగ్విజయ మొనర్చుచున్నది యనిపించుకొన వచ్చు ననియు ఈవిధముగా లోక ప్రశంసకు బాత్ర మగు కార్యమును నిర్వహించితిమి యని జర్మనీలో చెప్పు కొని జర్మను ప్రజలను ఎప్పుటివలెనే భ్రమింపజేసిన వైచియంచవచ్చు ననియు తలంచి కెముజుగారు ఇటీవల నాలోచించి అన్ని రంగములలోను తమ ప్రయత్నములను నొక రీతిగా కట్టిపెట్టి పిచ్చుక మీడికి బ్రహ్మాస్త్ర మనిన రీతిని మాంటిస్సిగ్రో మీడికి ప్రజల శక్తులను కంపినా రని మాకు దొరుకుచున్నది. ప్రబల శక్తులను బంపుటలో మాడ మాయ సామోపాయమును మహా చాకచక్య ముతో వినియోగింప ప్రయత్నించుటకు ప్రబల

శక్తినిగని మాంటిస్సిగ్రో సామోపాయము గాని వంటి స్వల్పరాష్ట్రమును లొంగడియగలిగి యుండి నను వ్యవసపడ వలసిన యవసర ముండలేదు. కొంతవరకు ఆ శక్తులు ఆ యుక్తులు సాగిన పనుట వివిధవార్తలవలన విదితమే యగుచున్నది. కాని సాగినయంతయు సాగి ఇప్పటికి భగ్నము లగునవి యనుట నేటివార్తలవలన స్పష్టతరమగుచున్నది. తుదకు లోకములోని స్వల్పతమ రాష్ట్రముకూడ, రాజు కుటుంబముతో సహితము ఇతర దేశమునకు వెడలి పోవలసిన యవసర మాసన్నమగునను జర్మనీకి తలయొగ్గక తీరవర్తింపినదనుట నేటిదినము సువ్యక్తమయినది. కడపటివరకును సందేహములు జరిగి తెలిపొవుటకు జర్మనీ ఆస్త్రియా లాదిగాగల దుష్టచతుష్టయపు నిరంకుశ ప్రవర్తనయు స్వల్ప రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్య హరణ బుద్ధియు నచటకు సందేహమే లేదు. అకితత్వ మును అంగీకరించుటకు ఆస్త్రియానుడిగిన వర తులు అన్నియును ప్రకటితములు కా లేదు గాని ప్రకటితమైన యొక్కటియును శత్రువులకు నితరుల యెడ సంతకూష్టిభావముకలదో బయట పెట్టు చున్నది. మాంటిస్సిగ్రో యంకితమగుటకు నొప్పు కొనినయెడల దేశములోని యుద్ధశక్తి గల మగవారందరును ప్రవాసమున కంపివేయబడి యుదురట! అంతేగాదు. స్త్రీ సమకొందరు మాంటిస్సిగ్రో పై చ్యముల రాకపోకల విషయమునను మరియితర విధములను పైనిక సహాయము చేసినవారు కావున వారును ప్రవాసమునకు నంపబడి యుదురట! అకితమగురాష్ట్రము చేర చచ్చియే యంకితమగు ను కాని శత్రువు ఇటలీగో స్థిరాసనము వేసికొని కూర్చొనిన పిదపచూడ క్షేమము లందవలయునని యంకితము గాదు. అకితము సూచించినచాకు ఏకాలమునను ఏదేశమునను గౌరవమునకు వచ్చుచు గా పరిగణింపబడనాదు. అకితమగువానికి పై విధముగా కనిపిస్తా గా వమును కనువరచ నందిన నాగరక జర్మనీ ఆస్త్రియా ఇత్యాది దుష్టచతుష్టయమును ఏయుగమునకు ఏ నాగరకమునకు తేరువలయునోమాకు దోచుకున్నది. ఇట్టివారికి గూడ పరాజయము కాకూడ దని తలంచునట్టి మానవ నామధేయుడుండ గలవా?

విద్యాధికారులు-విద్యార్థులు.

కలకత్తాలోని కళాశాలలలో రెంటియందు నిటీవల రెండువిధములుగా విద్యార్థుల కష్టములు బహిరంగలోకమునకు ప్రకటితములయినవి. మొదటిది రాజకీయకళాశాలకు సంబంధించినది. అచ్చట జరిగిన సంగతులలో సూక్ష్మోశములలో కొంత వరకు భిన్న వార్తలున్నను మొత్తముమీద ముఖ్య భాగము లందరును ఒప్పుకొనునవిగానే యున్నవి. ఓటనుగారు అను ప్రాశ్నిన రొక్కరు కలరు. వారొకదినము ఒకరగతిలో బోధ నొనర్చుచుండిరి. ఆతరగతి ద్వారా మరియొక తరగతికి బోవలసిన వారు బోధగియవసర మున్నది. విద్యార్థు లందరును సకాలమున వచ్చియెడల మొదటితరగతిలో బోధ జరుగుచున్నప్పుడు రెండవ తరగతి వారు ఆంగారముగా పోవునని యుండదు కాని ఆనాడు ఎచ్చటనో వందెములు మున్నగునవి ఆటలకు సంబంధించి విజయగుటను జేసి రెండవ తరగతివారు కొంద రాలస్యమయిరి. ఆలస్యమయిన వారు ఓటనుగారు అనుమతిని వేడియో వేడకయో

తమ తరగతిలోనికి వారు బోధ యొనర్చుచుండెన తరగతి ద్వారా బోధనా రైరి. ఇది ఓటను గానికి గట్టలేదు. బోధ నడలి లేచివచ్చి వారు ఆ దారిని పోయిచుండి విద్యార్థులను మోటు తనముతో బయటికి ద్రోసివేచెరి. అందుమీదట విద్యార్థులు ఇట్టి యన్యాయము తమకు నొన రించిన ప్రాప్తనరుగారి చేత తీమాపణ కోరజేయ వలసినది యని కళాశాలాధ్యక్షునకు జెప్పకొనిరి. కళాశాలాధ్యక్షుడుగారు ప్రాప్తనరుగారి పక్షమున వాదించలేకగాని బోక్సుము కలుగజేసికొనలేదు. అంతట కళాశాలలోని విద్యార్థులందఱును సమ్మె కట్టి రెండుదినములు నిలిచిపోయిరి. కళాశాలాధ్యక్షులకు జేమ్సుగారు పోలీసుభయము పెట్ట జూచి నను విద్యార్థులు తిరిగిపోలేదు. అంతట కళాశాలాధ్యక్షుడుగారు ఓటనుగానికిని విద్యార్థులకును సమావేశము కల్పించి ఓటనుగారిచేత వారుచేసినది లోపమే యనియు మున్నగు తీమాపణ వాక్యము లను జెప్పించిరి. కొందఱువిద్యార్థులకు మాత్రము హాజరు కావలయునని రెండేసి రూపాయలు జరి మాన విధింపబడియెనట. ఇది జరిగినవెంటనే అందఱును అంతయును తీరిపోయె ననుకొనిరి. అయిత బహు వత్రికవంటి వత్రిక మాడ సంతోషపూర్వక ముగా నీ యాఖ్యానము ముగింపుచు వచ్చె నని వ్రాయునది యయ్యెను. మరునాడే మరల ఓటను గారు ముందు దినములలో తమబోధకు ఇద్దరు తప్ప తక్కినవారు రాలేదుకావున అందఱును వెడలిపోవ లసినదని తరగతులకే యుత్తరువు చేసెరట ! ఇది కళాశాలాధ్యక్షునకు తెలియజేయగా నతడు అట్లు ప్రవర్తించుటప్రాప్తనరునకు న్యాయము గాదనిచెప్పు చునుగూడ విద్యార్థులకు వ్యతిరేకముగా బోక్సుము కలుగజేసికొనినారు. ప్రతివిద్యార్థియు రు 5 లవం తున అపరాధము నచ్చుకొనవలసినది యని యుత్త రువు పాలించినారు. అనగా వేయియంది విద్యార్థు లును రు 5000 ల నిచ్చుకొనవలయునట ! నిజముగా నిది దివ్యమైన ద్రవ్యార్జన పద్ధతియే. అధ్యక్షుడు గారి ఈ యవకతవక్రవర్తననంతయు నన్ని నైపుల నుండియు నందఱును విమర్శించునప్పటికి వారు బు గార్చిత్రక కొక యుత్తరమును వ్రాసిరి. దాని భాషాంతరీకరణము మరియొకచోట ప్రకటించు చున్నాము. చురువులేదే యందలి బలవిహీన త్వము తేటపడగలదు. విద్యార్థులలోప మున్నదని స్పష్టముగా జేయుగా రెచ్చటను చెప్పటలేదు. తమకుగల సందిగ్ధావస్థతోకే కాలము గడచి యున్నారు. న్యాయమో అన్యాయమో ప్రాప్త నరును నందఱు చర పోయిన యెడల పైచేయి తగుకేదో మహావివర్ధ తప్పవటట పూచింపచేసి యున్నారు. ఇంతకు మును వారికై వగవలసియు న్నను విద్యార్థులలోకము లేనప్పుడు అట్టిది లేదని గట్టిగా తెలుపుట వారిధర్మమని చెప్పకతప్పదు. వారి యుత్తరములోని రెండు సంగతులను మాత్రము కొంచెము సూక్ష్మముగా విమర్శింపవలసిన యవిసర మున్నవి. ఉపాధ్యాయులకు శాంతము ఆలోచన కావలసినవియే యటగాని విద్యార్థులకును నవి ముఖ్యములే యట ! విద్యార్థులన్న శాంత మూడ రాదని గాని ఆలోచన యుండ రాదని గాని మేము చెప్పువారము గాము కాని విద్యార్థుల క వ్యాని ని స్టాపనలసిన యుపాధ్యాయులతో నా గుణములు హెచ్చుగా నుండకున్నచో నట్టివారుపాధ్యాయత్వమునకు తగరని నిర్ణయింప వలసి యుండట నిల జేయుగానికి లోచలేదో మే మెఱిగము. జేమ్సుగారు తమ యుత్తరపు దిన రని జాతివిషయము నేల ప్రశంసించినారో నూ కర్మము కాలేదు. బోధించుట ఉపాధ్యాయులయెడ ప్రాండన విద్యార్థుల తుంటురులుగా ప్రవర్తించు చున్నారని సూచించుటకా? ప్రాండనవిద్యార్థుల

యంత విధేయత కల విద్యార్థులు లోకమున లేరటగా! ఇది యెఱోపించును లిచ్చినదిదే కదా? విద్యార్థులయందు లోపము కలదని చెప్పనియప్పుడు గూడ జాతి సందర్భమును తడవుట విద్యార్థుల పై లేని యవని దమోపుట య గు నున్నదే! ఇది న్యాయమని జేయుగా? లోచినదియో? ముందుకు విద్యార్థులను జేరపుట కిది పీఠికయో? మరలము కళాశాలాసంఘపు విచారణలో నున్నది ఫలమేమి కలుగునో తెలియదు. మరియొక కళాశాలలో జరిగిన గుమాస్తాలకు సంబంధించి నది. మెట్రపాలిటకు కళాశాలలోని యొకగుమాస్తా మాటలను విని ఆగుమాస్తా యొక విద్యార్థిని దుడుక్తు లాడియున్నను విద్యార్థికి కళాశాలాధికారులు దండన విధించిరి. అందుకు ప్రతీకారముగ విద్యార్థులు సమ్మెకట్టిరి. కళాశాలాధ్యక్షుడు సమ్మె కట్టిన విద్యార్థులను భంగపరుపలేదు. వారి ప్రతి స్థులను రావించి సంగతులు విని గుమాస్తాచేత దండముతో గూడ తీమాపణ నిప్పించినారు. సమాధానము సమకూరిపోయి యున్నది. ఇందు వలన కళాశాలాధికారులకు నారనము హెచ్చినది కాని తగలేదు. జేమ్సుగారిని ఈ అధ్యక్షుని ని బోల్చిచూచుచున్నామని గురించి యేమూడి కొందురో మేము వ్రాయవలెనా?

మైనూరు విశ్వవిద్యాలయము

మైనూరువిశ్వవిద్యాలయము దాగుదురాగలదని బహు కాలముగా జేరవంతయు నెదురుచూచు చున్నది. కాని అధికార యంతెనుగా దానికి సంబంధించిన సంగతి పందర్భము లేమియు నిదివరకు ప్రకటించబడినందుండలేదు. అయిన ఆధికారమార్గముగా నొకొన్ని సంగతులు తెలియజెప్పి యున్నది. వాని ననుసరించిమాడగా ప్రారంభముననే మైనూరు విశ్వ విద్యాలయము ఇదివరకు పునరుద్ధరమును ననుకొనటకు నల వాటుపడిన యంత యుదారముగా నుండదను చూచనటు కావచ్చుచున్నది. బ్రిటిషుపరకాలము మించి పని చేయుచున్నారను నపకీర్తిని నందఱుకుటకునై న్యాయాధికారులుగాని పరిశ్రామిక శాంతికిక శాఖలనుగాని స్థాపించరని విశటట మిక్కిలి చింతించుచున్నారను. ఈ వార్త తుదకు నబద్ధ మును గాక యని కోరుచున్నాము. బ్రిటిషు పరకాలంలోని ప్రాత విశ్వవిద్యాలయములు ఆకలంబింపరంత మాత్రమున మైనూరున నారంభించుచుండు ప్రాత విశ్వవిద్యాలయము వాని నవలంబించుటవోచునుకా? హిందూవిశ్వవిద్యాలయము వ్యాపారశాఖ పెట్ట నాలోచించుచున్నదియే? స్వదేశీ సంస్థాన మేల వెనదియవలయును? దేశ భాషల విషయమున మైనూరు విశ్వవిద్యాలయమునకును మన మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము నకును విభేదముండదు. దేశభాషలు విస్తృతపరచుట కా గలవట ఇవి మన మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయములో ఇవలలో నుండిన జద్దతియే. దేశ భాష బోధన సాధనకు సంగతి తెలియజేయు. విశ్వవిద్యాలయమునకు జెరిగిన మధ్యమవిద్యాలయములలో నైపుణి దేశభాష మూలక బోధ జరుగలేనివి మైనూరు విశ్వవిద్యాలయము వియమింపవలసియుండును. ఆ మాత్రమైనను చేతుకయొచ్చు యెడల స్వదేశీసంస్థానమైనందు యొక్కస్థానమును గూడుకొనది యుండు. పరిష్కా విధానము లలోపరిష్కారముకొనకవిషయమున దేవుమహాకవియైన తాత అట్టిటకొకప్పుడన్యాయముచేరవల ముగాయనననున్నయితీ ద్వారితముకా లేదట! అ నేటలన్నిటిని నొకేర్యాయము మోవల యుండునుతనకే వాసులే యున్నారట! ఇది యె త ము విచారకరిండు. లోకములో నూతన విశ్వవిద్యాలయము తెల్ల పరిష్కార యొక్క విద్యావ్యాప్తికినిపెట్టుచున్న గాని ఆకలం మానక సామర్థ్యము గాదేమిట తమనాకుటకు కనిపెట్టు చుండలేదు. ఈసంగతిని అట్టిజుల్మిగాయుములు కలవారు భార కంబుకొంచుకొనక. ఒక్కొక్కయమున మాత్రము మైనూరు లో శాస్త్రజ్ఞులెంతవెట్టిట్లు విడుచున్నాము. విశ్వవిద్యాలయ మనకును మధ్యమ సాతశాలలకును సంబంధ ముండవలదట ! అంగాన్ముగ్గులైనవారిగాదామిప్పుడెన్నమాట. ప్రస్తుతముగా నధ్యయసాతశాలాధికారులను విశ్వవిద్యాలయ సభ్యత్వమున కర్హులగుండుట! ఇదియంతయుపయోగకరమైన మాన్యుఅయినను ఈమాత్రముతో తనిదనంబుట మీలేదు ఇచ్చటివార్తలెట్లున్నవిమనమునుమచ్చునప్పటికే మైనూరు విశ్వవిద్యాలయము విస్తార విశ్వవిద్యాలయమునో యెం ముదిరితిని తీర్చుటకు గాక యని కోరుచున్నాము.

స్వపరిపాలన - కృష్ణాజిల్లాసంఘమువారు.

కృష్ణాజిల్లాసంఘమువారు జేరయచూడగ యొక్క తీర్మానము ననుసరించి స్వపరిపాలనా విషయమున పరిశోధ చేయ మొదలిడివారని వివరము నందఱును నందఱును. వార మున కొకయోజనాసము చొప్పున ప్రాండనభూమి ప్రిభు త్వము-అధినిజేత విధానము? సంయుక్తరాష్ట్ర విధానము? " (రాష్ట్రీ య స్వాతంత్ర్యము' ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము' 'స్వపరిపాలన-కొన్ని విషయములు' 'సామాజ్య ప్రిభుత్వము' నకును ప్రాండన ప్రిభుత్వమునకును పరస్పరసంబంధములు' స్థానిక స్వపరిపాలనము' నకు శీర్షికలక్రింద జల్లారి నూర్వ నారాయణరావుగారును, నట్టా నుండురామయ్య వారును, కోవా శీతారామరావుగారును, చాక్కర జట్టాబి సీతారామ య్యగారును గా. రావుబహదూరు మోవల్ల రామచంద్రరావు గారును కూర్చు వెంకటరెడ్డిగారును నుపన్యాసముల నియ్య నున్నారు. కొందఱు ప్రతాపులు జిల్లాలో పశ్యటనముచేసి యాపన్యాసములిచ్చిరా నంగీకరించివారట సకాలమున నక్రమ పద్ధతిని కార్యవివహము తలపెట్టి కృష్ణాజిల్లాప్రిభుత్వము ప్రికంపనీయులు. దీని వివరములు ఆంధ్రపండులకులకు నుక యొకకరమగుగాక యని కోరుచున్నాము

ఇండియాలో కనానుగారి రాగ్యయన పంటకాల్యము:- నల్లతూములో పంటకాల్యలన క్రవ్వుట యనసరమని ఇండియా లోని పరాను గవర్నరుగారు వెన్సిడెంటుగారికి వ్రాయగా 5-12-15 వెన్సిడెంటుగా రకుమతి జొంగిరి. అందులకు 44, 740 షార్లింగులు వ్యయమగును.

పరానువారు భారతీయులను సేవలో చేర్చుట:- భార తీయులను సేవలో స్వచ్ఛంద నైపులముగా చేర్చునవచ్చునని 30-12-15 ప్రాప్త జేరపు (వెన్సిడెంటుగా రుత్తర విచ్చిరి. చేరదలచినవారు హెచ్చు వొరతనమువారి పానులుగానున్నట్లు నుజువు పనుచుకొనలెను. వారి ప్రవర్తన మంచినదియు వారు నై నిపులుగా పనిచేసే నర్హులనియు స్పష్టికేట్లుకు సంపదలెను. దేశభాషలు మేలుగుటల పంపదలెన అట్లు చేరవారికి క్రతి నెలయును జిబాటికి పంపదలె ఆచటకున్న సేవలో విదిరి చేర్చదరు. ఇట్లు చేరవారికి పరానుజేరీయుల నై నిపులకుల పాట్లలన్నియు నుండును. అవసరమైనచో నట్టివారి కుటుంబ ములకు నికలత్రెయిరాద నిచ్చుటకును అని ఇండియాలోని పరాను గవర్నరుగారు ప్రకటించిరి.

సెంటుబాను వైద్యసహాయక సమాజము:- సమాజము వారి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు ధిర్జగరమున ఇంటి యలు సెక్రటేరీయులు మందరముల గతబుధవారము మధ్యా హ్నము మూడుగంటలకు గా॥ నర్దురు జనరలు నర్ పార్టీల్యాగి కినుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైరి. ఇండియా వైద్యకా ఖా ఆక్టింగుడైరెక్టరు కర్నూలు టి.ఇ. వైసురు వి. యు.ఎస్. రాజప్రతిభగారి వ్రోనేటు కెక్రిబిరి స్పర్జెయ్యు డుబూరె, జేవి కేకార్బర్బ గా॥ ఎ. హెచ్. గాంటు, వైసురాయిగారి స్పర్జు స్పర్జెయ్యు గాబర్బు, ఆక్టింగు జనరలు కెక్రిబిరి డబ్లియు డబ్లియు ఎ. హెచ్చుగాగారు సభ నిలవరించిరి. ఉపవాదకుల బంపుట, వైద్యసహాయక సేవకారకు కొంతమంది పురుషుల నిర్దుమచేయుట, మెహమటేయియాక వైద్యకాలకు సంబంధించిన ననువులబంపుట, మరిరెండు మోటారులాంచుల కట్టించి బంపుట, కరాచికి రెండుమోటారు వైద్యసహాయకబండ్లను సం పుట మున్నగు అంశములు చర్చింపబడిరి. ఇట్టిసభలు ప్రతి నెలయు జరుగును.

కూడడు బాలనైనికు మరణము:- రంగూరులో బాల నైనిక గర్భమున చేరిన చూర్పా ఆలను ధాంసరు అను నతను డార్మింజు రంగమున యుద్ధమునకు హామడయ్యెను. రంగూరు యువజు క్రై సర సంఘమువారు రకని ఛాయాపట మును సంకుయందరమున ఈ నెల 20 న తేదీని వెల్లకిచేయుట కొక సభచేసిరి. తప్పనెంటు గవర్నరుగా రాధాయాకులమును వెల్లకిచేసిరి. బాలనైనికదశమున నాయకుడగు లోపడు గారు ప్రీవారికి స్వాగత మొసంగిరి. రెండుసంవత్సరముల క్రిత మొకవాదోక గుర్రపు బండిలో కొక దొంగసారి క్షణ ముండగా గుర్రము తెదరి పరిగెత్తుచుండగ నీ మూడుదా దానినాపి ఆదొంగసారిని కాపాడెను. అప్పుడు తనకి బాలనైనిక దశమునకు ఒకవెండితకము నిచ్చిరి. పిమ్మట నిలిచి రణరంగమునకేసి మరెముడు వారములకు డార్మింజు లో రాత్రియొద్దమున స్వాగతములను బాసెను. ఇతడు 18 వ ఏటపుదినందెను. ఇతడు బాల్యమున మృతినొందినను వీర విభావ్యులైబడెను. అట్టిబాలవీరుల మరణమునకు నాడుభూతిని తెలుపుసభలో పాల్గొనగలిగిండులకు నేనధ్యక్షుడనని తలంపు చున్నాను. ఆంగ్లభూమికి భూమియొకము నానావించిన బారిట్టి బాలకూతులే. కానబాలనైనికలందరితల ప్రామాణికవివగమంచి పనిచేతురని నమ్మదనని తప్పనెంటు గవర్నరుగారు నుడిసిరి.

బిరోహా మహా సంగ్రామము

మాండ్ల సీగో లొంగినదనుట స్థిరపడలేదు.

మాండ్ల సీగో రాజుగారు కుటుంబముతో ఇటలికి వెళ్లుట.

కొయ్యలపల్లి రాజుగారును బల్లెయ్య రాజుగారును కలిసికొనుట.

కొయ్యలపల్లి రాజుగారును బల్లెయ్య రాజుగారును కలిసికొనుట.

ఇంగ్లాండు

మాండ్ల సీగో లొంగినదనుట.

లండను జనవరి 19.—మాండ్ల సీగో లొంగినదనుట ప్రకటించినది. కళ్యాణులను రక్షించి.

చీవాచక్రవర్తి

లండను జనవరి 20.—సర్ జాన్ కీసుగారికి రాబట్టు పెన్సిల్ క్రాఫ్టుగా లెట్టు బడులు కట్టించి. చీవారాష్ట్రము యొక్క సుతనచక్రవర్తిగారి సొంతను చక్రవర్తిగ బ్రకటించి యుండలేదు. వీరి చక్రవర్తిగ సమ్యక్తముగా విషయమున సర్ జాన్ జార్జ్ గారి కేసుయు మనము దెలిపి యుండలేదు. ఈ విషయ మాలోచనగా నున్నది.

నాకాముట్టడి ప్రహసనము

లండను జనవరి 19.—డెయిలీ న్యూస్, డెయిలీ క్రాని కలుపుకొని ఇట్లు వ్రాయుచున్నవి. మార్షింగు పోస్టు పత్రిక ప్రకటించిన లెక్కలు తప్పుగనెను. ఒలాంటులను స్కాండినేవియా (నార్వే స్వీడను) దేశమునకును పూర్వము జర్మనీనుండి యేవరకుల దెప్పించుకొనుచుండెడి యా సరితులను వారమరికానండియు గ్రేటుబ్రిటనునుండియు దెప్పించుకొనుచున్నార.

నిర్బంధపై సేకరాసనము.

లండను జనవరి 20.—సర్వాధికార ఆంధ్రరాష్ట్ర యంగిక రించడను కాంక్షించు యుద్ధములో చేరవని తెలుపువారు దేశ సేవాసంబంధమున నితర కాలలలో కనిపించుటకు వ్యతిరేకము అనుచుంటుంటు కథికార మియ్యవకులను సవరణ యంగిక కరింపబడినది.

ఆంగ్ల దేశముందు వర్తక నౌకలు.

లండను జనవరి 19.—దొరతనమువారు నౌకలనున్నట్టిని స్వాధీనపరచుకొన దలచిరి. కాని దానివలన వ్యాపారమునకు నౌకలు కొంతపడునని గ్రహించి గాన కొన్ని నౌకలను దొర తనమువారు విడుదల చేసెద రని నేను తలంచెను. దక్షిణ ఆమెరికానుండి వైట్ బ్రెట్టును తెచ్చుటకు దొరతనము వారి టీవల మరల కొన్ని నౌకలను పశ్చిమమునకు విడుదల చేస్తే యే కేవు లొక్కమాటుగా హెచ్చుగా పెరిగి పోయినది. ఎక్కువ కేవులను పుచ్చుకొను చున్న కేటర్ల దేశముల వారు కొన్ని నౌకలను వ్యాపారమునకు వదలుటకు తగిన స్థితిలో నున్నారు. భౌగోళికాధిపత్యములకు పరిత్యజించుట చాల నశక్తియు అని పార్లమెంటు ప్రజల సభలో యానియను గారు నుడిచిరి.

సైనికుల కేర్పులు

దర్శింపఁబడు పద్ధతి.

లండను జనవరి 19.—వివాహితులను, అవివాహితులను గూడ వైద్యములో జేర్చుటకు గూర్చి దర్శింపఁబడు వారికమిటీయను ఒక సూతనవిధానమును తీర్మానించిరి.

గ్రామీణులపట్ల మరల ప్రజాకేవెట్టుటలన ఇటీవల ఆర్థులగువాలో కొంతమందియే వైద్యములో జేరిరి. కాని భక్తిమత సర్వసామములు ఆర్థులగువారి నందరిని స్వచ్ఛందముగ వైద్యములో జేర్చి యత్నించుటకు కడు నశక్తిగా కరముగా నున్నది. ఈయత్నమున సఫలముకొనఁబడుట మేయరులు ప్రజావోట్లను తోడ్పడుదురని వీరు తలచుచున్నారు.

మిత్రముండలి యుద్ధ కార్య నిర్వాహక సంఘము.

లండను జనవరి 20.—యుద్ధమును జరిగించుటలో సభి పాత్రములలోను విధానముందును భేదముండకుండుట కన్ని రాజ్యముల మంత్రులను కలిపి ఆలోచించుట కీ సంఘమేర్ప

కొనబడినది. వీరు వారినుండి చర్చించిన రీతి నే విషయములను చర్చించి నిశ్చయించిరి. నాకాదేశమునకును నేలకును ఆర్థిక సహకారమును గాజునీటికి పారిభాషలకును సంబంధించిన విషయములను గూడ వీ గాజుభాషి కారులతో వాలోచించుచు చర్చించెను. వీరి తీర్మానములు వెల్లడింపబడవుకాని కడపటి సభలో సంపూర్ణకార్యభావమును కార్యదీక్షయును వీరు వెల్లడించిరి. విజయనిశ్చితమును నూచించిరి.

యుద్ధ వార్తాప్రకటనము.

లండను జనవరి 20.—ఇతరరంగములలో జరిగిన యుద్ధములను గూర్చి గూడ ప్రకటించుటకు ప్రకటనమును పంపుటకు వీలుగలవా యని యుద్ధ కార్యాలయమువారి నడిగితియని పార్లమెంటు ప్రజలసభలో సామ్యము గారు నుడిచిరి.

ప్రాముఖ్య

మెట్టిమీద బాంబుల వేయుట.

లండను జనవరి 20.—ఆంధ్రప్రదేశ్-మిత్రముండలి వైమానికులు మెట్టిమీద బాంబుల వేసెదరని జర్మనీయులు ప్రకటించిరి.

పరాసువారి రిలుల ప్రకటించిరి.

పారిసు, జనవరి 20.—లిహస్సునొద్ద శత్రువుల సాను ము తగులపెట్టబడినది. సోయిసస్సుకును రెయిమ్మకును మధ్య నున్న మాకండకముల ఫిరంగులు కొంతకు ప్రశ్నించుచున్న శత్రువులను మును నాశనము చేసినది. మంగళవారము నాటి రాత్రి సాన్సిమీద రెండు జర్మను విమానములు 4 బాంబులను వదలించి. వెంటనే పరాసువారి విమానము లేది మెట్టు ఆర్థులల్ల వైద్యులమీద 22 బాంబులను వేసి కట్టడములను రూపుమాపినది.

సర్వోద్యమ హేతుగారి ప్రకటనము

పారిసు- జనవరి 20.—ఈనెల 17వ తేదీ 18 ఆంగ్ల విమానములు ఆల్బర్ట్ ఈశాన్యమునకున్న లీసర్ను సరుకుల కొట్టుమీద బాంబులను వేసి చాలనష్టములకు కలిగించినది. ఆ నాడు 19 విమానములను జరిగినది. 5 యుద్ధములలో శత్రు విమానములు నేలగుల్లుబడినవి. మా విమానములు రెండు నష్టమైనవి. 19 వ తేదీని ఫ్రీ కొట్టుకు దక్షిణమున శత్రువుల రెండు మందు గనులు ప్రేల్చిరి. నష్టమేమియును కలగలేదు. మేము నేను వెక్కువోట్ల శత్రువులకందకములపై ఫిరంగులను కాల్చితిమి. సాయంసమయమున మా నేలలో కొంతభాగము లినునది కుత్తరముననున్న శత్రువులకందకములపై చాలమందిని త్రాదీలనుగా పట్టి తెచ్చిరి. హోపాన్లలెను డిడోటుయొద్దను గయస్పీకి ఆగ్నేయమున మాకందకములను పుటకు శత్రువులు రెండు మందుగనులను ప్రేల్చిరి. నష్టమేమియును కలగలేదు. ఇన్వెజ్ కుత్తున్నను ప్రామెటినుకు ఈశాన్యమున ఫిరంగులను కాల్చిరి. ఫ్రెలింఘెయనుయొద్ద మేముక విమానమును నేలగుల్పితిమి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను జనవరి 20.—పారిసు-ఒక జర్మను విమానము కట్టుకొనబడినది. చిల్లరయొద్దముల పరాసువారి కనుకూలముగ జరిగినది. అని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

రుష్యా

రుష్యాచక్రవర్తి.

మహమ్మదీయుని గౌరవించుట.

వెట్రోగ్రాదు జనవరి 19.—బాబారాయమీర్ గారిని అంగరక్షకులలో జనరలుగా రుష్యాచక్రవర్తిగారిని నియమించిరి.

ఇటలీ

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

రోమా జనవరి 19.—శత్రువులు సీమోగో పోర్టోలమీ ద ఫిరంగులను కాల్చిరి. సీమోగోలో తగులపెట్టిరి. మేము ప్రాచీనకాలా నెట్జో ప్రేమనులపై ఫిరంగులను ప్రేల్చితిమి. అపుడచట రైలుబండ్లు నడచుచుండెను. సోమవారమునాడు రాత్రి మేము కాంటామెరియా గుట్టయొద్ద శత్రువులను తరిమితిమి. అచట వారిలో 80 మంది హతులైనవారు కనబడిరని ఇటలీవారు ప్రకటించిరి.

దక్షిణాఫ్రికా

సర్ హెచ్. స్మిత్ డొరీక్

లాహోరు జనవరి 20.—లండను జనవరి 19.—జనరలు సర్ హెచ్. స్మిత్ డొరీక్ గారికి దేహమానం దస్వస్థతగ నుండుటచే వీరు కేంబ్రిడ్జ్ లో నాగిరి సి. మి. గెజెట్టునకు తంతువచ్చెను.

జర్మనీ

జర్మనీయ పార్లమెంటునందు

వార్తాఫోటోని గూర్చిన చర్చ.

లండను జనవరి 19.—ఆంధ్రప్రదేశ్-వార్తాఫోటోని గూర్చి రీచ్ ప్లాగునందు చర్చ జరిగెను. సాంఘికవాదియగు హెర్ డిట్టూక్ ఇట్లు చెప్పెను. యుద్ధసమయమున కార్మికులను స్వేచ్ఛ కట్టుల మానివేసినను ప్రజావాక్కును నణగదొక్కరి. వివిధ కక్షలవారును సమాధానపడియున్నను సాంఘికవాదులపత్రికలను తీవ్రబంధనలతో బంధించి. ఇయ్యది రాజకీయవిషయము గాని సాంఘికముగాదు. ఉద్యోగియుల యభిప్రాయముల బురస్కరించుకొని వ్రాయబడిన వ్యాసముల ఖండించువిషయమునను జయించినదేశముల నన్నిటిని సామ్రాజ్యంతరభాగముల జేయవలెనను యురూపాఖండమును విషయమునను గావించబడిన నిర్బంధములెంతయు బాధకరములు. బ్యాంకివారు ప్రకటించు లెక్కలను విమర్శించ వలదనటయు ఉద్యోగియులు చెప్పిన ప్రకారము వ్యాసములు వ్రాయవలసినదని పత్రికల నిర్బంధించుటయు శోచనీయమని ఫిష్ బాల్ చెప్పెను.

నేను నలు లిబరల్ కక్షి వారుడగు స్టీ స్ట్రాక్ ఇట్లు చెప్పెను. రీచ్ ప్లాగ్ లో జరిగిన చర్చల నణగదొక్కాయంచుట వీటి యన్నిటికంటెను తెలివితేలికతము. ప్రపంచమంతయు వ్యాపించిన యీ సంగ్రామమును ప్రజాభిప్రాయములవలననే గణం గలుగుదుము. ప్రజలకు యధార్థమని దెలుపుటలేదు. జర్మనీ యులగుర్చి విదేశీయులు వ్రాయు వార్తలలో వారి కనుగుణ మగునవియే దెలుపబడుచున్నవి. ఇంచుల ఫలితముగ తాటన్యులు మనలను ఈర్ష్యతోడను అసహ్యముతోడను జూచున్నారని దెలిసి వెరగందితిమి. ఆ నేకవిషయముల మనము దుస్థితినుండి మనియు మన కనేక కష్టములు అన్నదనియు ఇంగ్లీషువారు గావించుచున్న నాకా ముట్టడి యనేకవిధముల చిక్కులు దెచ్చుచున్నదనియు విదేశీయులకు దెలియకుండనుంచుట దుర్లభము. దొరతనమువారింతయు ననుకూలముగ నున్నదనుటకు మారు ఆ నేకవిషయముల స్థితిగతులు శోచనీయముగ నున్నవనియు జనులు భారమంతయు నహింసపరులయినవనియు జనులకు దెలుపవలెను. యుద్ధములయొక్కయు వై బాటులయొక్కయు వర్ణనలను ఇంగ్లాండులలోని ప్రజలకు దెలుపుచున్నార. బలవంతులనునీయు సుమలనునీయు వారికి నమ్మిక కలిగియున్నందున వారట్లు జేయున్నారు. వార్తాఫోటోనికరణుల దొరతనమువారి ప్రకటనలను చెప్పిన యనంతరము వాదములు ముగియవలెననిరి.

జర్మను సేనలలో నష్టములు

లండను జనవరి 20.—1915 వ సం॥రము ఆఖరుకు జర్మను సేనలలో హతులైనవారు.

చంపబడినవారు	5,88,986
చనిపోయినవారు	24,080
గాయములుతగిలినవారు	15,66,849
కనబడనివారు	3,56,158

మొత్తము 25,35,768

జర్మనీలో అల్లరులు.

లాహోరు జనవరి 20.—లండను జనవరి 19. విస్సెక్, బ్రెస్టా, డ్రెస్డెక్, అనుపట్టణములం దల్లరులు జరిగినవి ఒలాంటి దేశమువ్యాపా దెలియచున్నదని సి. మి. గెజెట్టునకు వార్త వచ్చెను.

THE GREAT WAR.

Report of Surrender of Montenegro Premature.

MONTENEGRIN KING EMBARKS FOR ITALY WITH FAMILY.

Meeting of Kaiser and Tsar Ferdinand: Cordial Greetings.

GERMAN CENSORSHIP: SEVERE CRITICISMS IN REICHTAG.

TOTAL GERMAN CASUALTIES TO THE END OF THE YEAR 25, 35, 768.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Details Regarding Allied War Council.

LONDON, January 20. Reuter is authorised to state that the Allied War Council had as its object the continuation of discussions inaugurated in Paris for the purpose of assuring perfect coordination in the prosecution of the war. The Council also discussed questions naval, military, economic and diplomatic and many technical matters about which various Government departments were consulted. The decisions are naturally secret but the latest conference has given the fullest evidence of the perfect unity of purpose and determination and confidence in the conduct of the war and its eventual result.

Publication of Daily War News.

LONDON, January 20. In the commons Mr. Samuel said that the war Office was being asked if it was possible to extend the daily communique to other British fronts.

A British Submarine Grounded.

LONDON, January 20. The Admiralty announces that a British submarine grounded on the Dutch coast. A British Destroyer rescued part of the Officers and crew and the remainder were taken to Holland on board a Dutch Warship.

Another Recruiting Campaign Launched.

LONDON, January 20. Lord Derby and his Committee have decided on a great new recruiting campaign for married men as well as single. The re-opening of groups has hitherto only secured a fraction of eligibles, but the results are sufficiently satisfactory to warrant vigorous efforts to secure all eligibles voluntarily. It is hoped that Mayors and Provosts will assist to make the effort a complete success.

Provisions of Enemy Trading Bill.

LONDON, January 19. The text of the Government Bill to amend the law with regard to enemy trading empowers the Board of Trade to make an order against any business in the United Kingdom connected with the enemy, prohibiting it from carrying on during the war winding it up.

The "Blockade Farce."

LONDON, January 20. The "Daily News" and "Daily Chronicle" declare that the "Morning Post's" figures of exports to neutrals are misleading because Holland and Scandinavia are merely importing from America and Great Britain what they formerly received from Germany.

A British Steamer Sunk.

LONDON, January 20. The British steamer "Marera" has been sunk. The crew has been picked up.

Sir H. Smith Dorrien.

LAHORE, January 20. LONDON, January 19th. General Sir H. Smith Dorrien is unwell and halted at Capetown. ("C. and M. Gazette's cable.")

The German Plot.

LONDON, January 20. The Papen's papers will shortly be issued as a white paper.

The New Emperor of China.

Question in Parliament.

LONDON, January 20. Replying to Sir John Rees, Lord Robert Cecil said that the new Emperor of the Empire of China had not yet been proclaimed, and no instructions regarding his recognition had been sent to Sir John Jordan. The matter was, however, being considered.

The German Casualties.

LONDON, January 20. In the House of Commons Mr. Tennant said that the German casualties as far as figures were available to the end of the year were:—

Killed	5,88,986
Died	24,080
Wounded	15,66,549
Missing	3,56,153

Military Service and Conscientious Objectors.

LONDON, January 20. Mr. Bonar Law said that the Government could not accept the proposal to exempt conscientious objectors entirely from military service, but would accept an amendment to empower the tribunals to allow men to undertake work of national importance instead. The amendment was agreed to.

Sir Douglas Haig's Communique.

LONDON, January 20. Sir Douglas Haig in a communique says that sixteen of our aeroplanes on the 17th attacked the enemy supply depot at Lesars northeast of Albert considerably damaging it. There were nineteen air encounters during the day in five of which the enemy machines were driven down. Two of our aeroplanes were lost. The enemy on the 18th exploded two mines south of Fricourt causing little damage. We today successfully bombarded hostile trenches at several points. A party of our troops at dusk raided the enemy's trenches north of river Lys and brought back several prisoners. The enemy exploded a mine near the Hoban-zorn redoubt and another in front of our trenches south-east of Guinchy. No damage was done. Hostile artillery was active Northwest of Fromelles and east of Ypres. Our fire brought down a hostile aeroplane near Frelinghien.

Commandeering Vessels.

LONDON, January 20. In the Commons Mr. Runciman reviewing the shipping problem said that the Government had considered commandeering the whole of the British Tonnage, but had decided that this would only aggravate the shortage. He hoped by further economy in requisitioning tonnage to release vessels for ordinary trade. The recent rise in freights was largely due to sudden requisitioning to bring nitrates from South America. Vessels could only be replaced by neutrals who commanded higher rates. He concluded by saying that it might be necessary to exclude luxuries (cheers).

France.

German Aeroplanes Captured.

PARIS. This afternoon's communique records minor operations favourable to the French. A German aeroplane was captured.

Allied Air Raid on Metz.

AMSTERDAM.—A German communique says that Allied airmen dropped bombs on Metz.

Enemy Works West of Croaonne.

PARIS.—The communique says that an enemy Black-house was destroyed by shellfire near Lihons. Our trench guns between Soissons and Rheims greatly damaged the enemy works west of Croaonne. Two German aeroplanes dropped four bombs on Nancy on Tuesday night. The French air squadron immediately ascended and bombed the stations at Metz and Arnville dropping twenty-two bombs and damaging buildings.

Russia.

Appointment by the Tsar.

PETROGRAD.—The Tsar has appointed the Emir of Bokhara Aide-de-Camp General.

Russian Offensive in Persia.

PETROGRAD.—An official statement says:—The Russian offensive is developing favourably in Persia and the Caucasus, the Russians capturing strong Turkish positions with relatively slight loss and taking from the enemy twelve guns, huge quantities of munitions and numerous prisoners.

Russians in Persia.

TEHERAN.—A telegram says that the Envoy of the Shah has arrived at Kazvin and presented the Commander of the Russian force with the Shah's portrait set in diamonds and bestowed decorations on the members of the Russian staff.

TELEGRAMS.

Italy.

Bombardment of Cimego and Borgo.

LONDON, January 20. ROME: The Communique says the enemy bombarded Cimego and Borgo causing fire at Cimego. We replied by bombarding the Strada and Caldanezzo station where trains were moving. On Monday night we repulsed an attack on the heights of Santa Maria, the enemy leaving thirty dead.

Greece.

Dedeagatch Bombarded.

SALONIKA, January 19. Warships bombarded Dedeagatch yesterday doing considerable damage. A train was destroyed and several storehouses were set on fire.

EGYPT.

Defences in Suez Canal.

LAHORE, January 20. LONDON, January 19th.—The "Patriot's" Naples correspondent says: People who have arrived from India report extraordinary defences in the Canal region, any offensive against which will be crumpled up.

Montenegro.

Under Telegrams that appeared under Montenegro yesterday please read as follows:—

A Paris statement issued by the Montenegrin Consulate says that unfortunate Montenegro has had to submit to the inevitable. It may be taken for certain that the King and Government only yielded after the army had exhausted its last cartridge and even flight was impossible with the enemy on the frontiers and hostile Albanians in the rear. The conditions of surrender the details of which come from the enemy sources may be discussed interminably and opprobrium may be heaped on the unfortunate vanquished, but this in no way will detract from the sublime role played by the heroic Montenegro in the great war.

LONDON, January 19. The contradiction of the above message runs as under:—

A French Official Wireless message says that the announcement of the surrender of the Montenegrins is premature. It is now announced that negotiations between the Austrians and Montenegrins have been broken off, the conditions imposed being quite unacceptable to Montenegro.

It appears that the idea of a separate peace was quite repugnant to the Montenegrin army especially when it knew Austria's terms which according to the "Neue Freie Presse" provide for the deportation of the whole male population of military capacity and even women on the ground that many of the latter had been combatants or served on communications. Consequently the Montenegrin troops will continue to fight by the side of the Serbians.

(The report of the surrender of Montenegrins is therefore premature as the messages printed below also amply prove—Editor.)

The Terms Proposed to Montenegro.

LONDON, January 20. It is stated that the terms of the proposed arrangement between Austria and Montenegro provided that Montenegro should cede Lovtchen in exchange for an Adriatic port and independence.

King of Montenegro and his Family.

LAHORE, January 19. A telegram received in Paris states that the King of Montenegro and his family and diplomats have embarked at Saugiovanni for Italy.

King of Montenegro Going to Italy.

ROME, January 20. (2.30 A. M.) Reports of the rupture of Austro-Montenegrin negotiations spread this afternoon. Nothing definite is yet known, but it appears to be confirmed by the announcement that King Nicholas and his family are coming to Italy.

Change in Enemy's Attitude.

LONDON, January 20. The Daily Mail "Correspondent at Salonika telegraphs that there has been sudden and incomprehensible change in the enemy's attitude. Bulgarians, Austrians and Germans are hurriedly withdrawing part of the troops northward from the frontier.

China.

The Chinese Revolt.

SHANGHAI.—Six thousand Imperial troops are garrisoning Suifu. Troops are constantly moving southward to Kweichow. Slight skirmishing is reported on the Yunnan border. Troops from Kweichow are awaiting developments at Sunkan.

United States.

Spy Ex M. P.'s Escape.

Lincoln Evades Custody at New York.

LONDON, January 20. NEW YORK.—The former member of the Parliament, Tribitsch Lincoln, who was arrested in New York last August on a charge of forgery, and who formerly declared that he had been an active German spy while in London, escaped from custody while "en route" to court to appeal against extradition. He made a pretext of going to the lavatory and disappeared.

Germany.**Kaiser & Little Czar Meet at Nish.
Cordial Greetings and Conferment of Honours.**

LONDON, January 20.

AMSTERDAM.—A Nish telegram states that the Kaiser met King Ferdinand here yesterday and, after cordial greetings, watched from the citadel the march past of the Bulgarian and Macedonian troops. The Kaiser presented King Ferdinand with the Field Marshall's Baton, and King Ferdinand appointed the Kaiser Colonel-in-Chief of an Infantry Regiment. The Kaiser's retinue included Generals Falkenhayn, Mackensen, an Admiral and several other Generals. King Ferdinand's included two Princes, the Prime Minister and others.

Disorderly Outbreak

LAHORE, January 20.

LONDON, January 19th.—Disorderly outbreaks at Essen, Breslau and Dresden are reported through Holland (C. and M. Gazette cable.)

**Lively Debate in Reichstag
On the Censorship**

LONDON, January 20.

AMSTERDAM.—There was a lively debate in the Reichstag on the censorship. Herr Dittman (Socialist) said that the rights of the people had been trampled on despite Labour's renunciation of the weapon of strikes during the war. Despite the party truce, Socialist editors were subjected to heavy censorship, which was purely political and not military. He especially complained of the prohibition of criticism of semi-official articles, and also of criticisms of the annexation mania. He concluded:—"Everywhere peace is desired, but everywhere the people's will is thwarted." Fischback (Progressive) denounced the attempts of the censor to compel papers to publish inspired articles and the prohibition of criticisms of Bank statements.

Stresemann (National Liberal) asserted that most foolish of all was the suppression of proceedings in the Reichstag. A world war could only be won with public opinion. He complained that the country had been misled, and only foreign articles favourable to Germany were allowed to be published. "As a result, we were startled as if waking from a dream to find suddenly facing us nothing but hatred, envy and hostility even in neutral countries. It is impossible," he said, "to hide from those abroad that in many matters things are bad with us, that we have great difficulties, that England's blockade is effective in many respects. The Government should take steps to tell people not that everything is going well, but that much is going ill, and it is therefore their duty to accept every burden. The people of England are allowed to read accounts of battles and attacks. That is due to a feeling of strength and greatness."

After a reply by the representative of Government, defending the censorship the closure was immediately put on the debate.

Mesopotamia.**Operations in Mesopotamia.
"Eye-witnesses'" Chery Account.**

DELHI, January 20.

The following message dated the 10th January 1916 has been received from "Eye-witnesses" in Mesopotamia:—We had pelting rain and strong cold wind with a few intervals during the last ten days. Military operations have been hindered by the weather. The mud of Flanders is repeated here, only there is not the relief of roads and billets. The troops bivouacking in the mire of Tigris in spite of the colour of the water and the gallantry of the ammunition carriers had been the conspicuous feature of the recent fighting. They might have been crossing the ground exposed to the hail of fire steadily at slow walk with heavy ammunition boxes balanced on the head. The conduct of the regimental stretcher bearers and Ambulance Corps is equally worthy of praise. All their work is done in open with no communication trenches to curtail the scene of fire. The patient courage of the Indian transport drivers is remarkable. Here the inferiority of the enemyillery fire compared with the western front is largely art discounted by the natural advantages for defence afforded the enemy by the ground unbroken by hedges, villages, roads, trees, deep water-cuts as in Flanders. Across this vast open plain our infantry have had to attack the entrenched positions. Casualties have naturally been heavy.

The Turkish troops rounded up on the right bank of the Shaikh Sadd on the 7th were captured not by the cavalry as stated in the previous despatch but in the gallant attack by one of the Infantry brigades who after two days fighting carried the enemy's trenches under very heavy fire aided by the gallant infantry flank attack and by the artillery support. Over 350 Turkish dead were buried the next morning and two mountain guns, three maxims and 600 prisoners were taken. The dash and fearlessness of the British Infantry in this affair was the admiration of the whole column and the Indian regiments of the brigade fully sustained the best tradition of the gallant Indian Infantry. The coolness of advance and the depressing climatic conditions have not affected the spirit of the force which is one of cheerful determination.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi.**War Cable to the Viceroy.**

DELHI, January 20.

The following telegram dated the 19th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British report having destroyed a large portion of the enemy parapets near Fricourt by exploding a mine, the enemy suffering considerably, also from subsequent artillery fire.

The French report wrecking of German trenches between the Oise and Aisne.

The Italians report that on the heights northwest of Gorizia a resolute Italian counter-offensive resulted in complete success. All trenches were recaptured and the original line re-established.

The Russians report that the offensive in Persia is developing favourably.

Imperial Legislative Council.**Business at Next Session.**

DELHI, January 20.

The Hon'ble Sir Ibrahim Rahimtoola has obtained permission to move the following resolution during the cold weather session of the Imperial Legislative Council:—"This Council recommends the Governor-General in Council to appoint a Committee of officials and non-officials to consider and report what measures should be adopted for the growth and development of industries in India."

The Hon'ble Mr. C. H. Setelvad has obtained permission to introduce his Bill relating to the disposition of properties by Hindus and Mahomedans in favour of unborn persons. The Bill will be gazetted on Saturday.

St. John Ambulance Association.**Meeting of the Indian Council.**

DELHI, January 20.

The Hon'ble Surgeon General, Sir Pardee Lukis, Director General of the Indian Medical Service, took the chair at a meeting of the Executive Committee of the Indian Council of St. John Ambulance Association held at the Imperial Secretariat Delhi, on Wednesday last at 3 P. M. The following gentlemen were also present:—Colonel T. M. Dyson, I. M. S. The Acting Director of Medical Services in India, Sir James Dubouley, Private Secretary to His Excellency the Viceroy, the Hon'ble Mr. A. H. Grant, Foreign Secretary, Sir James Roberts, Surgeon to His Excellency the Viceroy and Mr. W. G. A. Hanrahan, Acting General Secretary. The Agenda included several urgent items such as the recruitment of another detachment of male hospital orderlies for military service, the engagement of twenty St. John Ambulance nurses as a reserve for the Queen Alexandra Military Nursing Service, further heavy hospital supplies for Mesopotamia, despatch of a fully equipped mobile laboratory up the Tigris, construction of two more motor-launches for the front and also of two ambulance fleets, motor ambulances for Karachi, etc. Meetings of the Executive Committee are held monthly, and considerable business is dealt with on these occasions.

Calcutta.**Bank Cheque Frauds at Calcutta.****Another big Case.**

CALCUTTA, January 20.

There has been a run of Bank cheque frauds involving very large sums of money. Yet another heavy fraud was brought to light at the Bank of Bengal yesterday afternoon. Panchanan Banerjee, a Zemindar of Chandernagore, who has an account at the Bank of Bengal, called at the bank to have a cheque of his cashed and was surprised to learn that a sum of Rs. 58,000 had been drawn from his account on three cheques which had been presented and cashed during the past few months, the last having been cashed in October. The cheques appeared to have been signed by the Zemindar. As a result of certain information received Charoo Chunder Mukerjee, the complainant's nephew, two employees of the Bank and a Siroor have been arrested. The four accused were placed before the Commissioner of Police this morning, who ordered further enquiries to be made.

Another Terrorist Outrage.**A Bengali Killed.**

CALCUTTA, January 21.

Another terrorist outrage occurred in Mymensingh District on the night of the 18th instant, the victim being a Bengali named Sasi Chuckerbutty who was shot dead. The murder was committed in Bajitour Sub-Division close to the place where Debendranath Biswas met his death at the hands of the anarchists on the 19th December.

Burma.**The Death of a Hero Boy Scout.****The Burma L. G.'s Tribute.**

RANGOON, January 21.

In unveiling a portrait last evening at the Y. M. C. A., of Hugh Allan Thompson, late of the Boy Scout Movement, Rangoon, who was killed in action recently, His Honour the Lieutenant-Governor after replying to the address by Mr. Loader, Scout Master paid a warm tribute to the lad's bravery about two years ago in stopping a run away horse with a lady in a tum for which he was awarded a silver medal by the Boy Scout Association and next to his having left Burma in the first contingent and shortly after joining the 1st Battalion, Border Regiment, being promoted a Lance Corporal and having been killed in a night attack in the Dardanelles three weeks later. His Honour doubted if there ever had been a better record of a boy taken away at the early age of eighteen. He died a boy but had the record of a man. It was sad to think of one, so full of promise and achievement, cut off on the very threshold of life, but it was a pleasure and privilege to him as the head of the province to take part in the ceremony and pay a humble tribute to all who deserved so well of his country and Empire. It was deeds like that of Thompson's that had made the Empire what it was and it was boys and men like him who had made the British what His Honour hoped they would ever be. In conclusion His Honour hoped that the boy Scouts would strive to follow Thompson's footsteps and imitate his great and shining and ever-living example.

United Provinces.**Benares Conspiracy Case.**

BENARES, January 20.

Much progress was made in the Benares conspiracy case to-day, when several defence witnesses were examined and cross-examined. Accused Bankim's brother was of opinion that the handwriting on a list of names was that of Bankim, though Bankim had denied it.

Jagdish Prasanna Mukerji was examined on the doings of the Y. M. A., by Mr. Chatterjee and after his cross-examination the Court adjourned.

Punjab.**Lahore Conspiracy Case.**

LAHORE, January 20.

In the Lahore conspiracy case supplementary trial to-day the Government Advocate argued the case against twelve accused with regard to whom the Special Commissioners wanted to hear him before proceeding to the stage of framing charges. After hearing the Counsel of both sides the following accused were discharged by the court. (1) Amarsing of Kotla, (2) Harnam Singh of Padhana (3) Santa Singh of Chella Khurd, (4) Sudh Singh of Chur Chak (5) Sunder Singh of Chola Khurd (6) Sunder Singh of Jagowal (7) Thakar Singh of Khile (8) Ulagar Singh of Munda Pind, (9) Wadhawa Singh of Dhumri and (10) Harnam Singh of Wan.

Mr. M. L. Puri Counsel for the accused Gujar Singh of Bhankna also accused in the previous conspiracy case who had been acquitted, raised a plea that his client could not be now charged a second time for conspiracy which was identical with the one for which the previous trial had taken place the charge on both occasions being substantially the same. The old charge, was that of abetment of waging war against the King Emperor and it was a case of finding fresh evidence for the same offence. It would be unfair to the accused and wrong in law to now bring a similar charge under section 121 (A) I. P. C. against his client though with reference to a different occasion. The Government advocate replied that if a distinct offence different from the first could be brought home to the accused the latter would be charged and tried again no matter what the section was. This had happened in the present case. The man was tried for certain acts last time. Other acts of his had come to notice since, and it was with these acts that he would be charged now, the offences being separate though of a similar nature.

Bombay.**Misses Andrews and Pearson in Bombay.**

BOMBAY, January 20.

Mr. C. F. Andrews met the Imperial Citizenship Association Committee, Bombay, this evening in Mr. Petit's rooms and gave an account of the experiences of Mr. Pearson and himself in Australia, New Zealand and Fiji with reference to the indentured system of Indian labour in South Pacific. He made it clear to the Committee that the abolition of indentured labour and prevention of fraudulent recruiting which had always accompanied it were the source of Indian misery and suicide and must be brought to an end, if Indian self-respect were to be established in the eyes of the civilised world. The evils of the system had tended to degrade the whole Indian population, and to give in Australia, New Zealand and west coast of America which were all in close steamer connection with Fiji a wrong impression of the Indian people. The islands of Fiji were admirably suited for Indian colonisation but only under decent conditions. Mr. Andrews in conclusion expressed his strong appreciation of the desire of the Fiji Government to act justly in the case of Indian settlers. Mr. Pearson would wish to express this appreciation as strongly as himself. In Fiji it was not a case of bad administration that was the cause of the evil condition, but rather the continuance of a bad and out-worn system. He felt convinced that Fiji would benefit equally with India if the indenture system were immediately and entirely abolished.

Bombay Share Market.

BOMBAY, January 20.

Opening weak the market in cotton mill shares improved slightly at the close. As there was no increase in the discount rate of the Bank of Bombay to-day the Bank of Bombay rate remains unchanged.

Centrals declined to Rs. 1960, but closed at Rs. 1967½. Mahdowjis declined to Rs. 1295. Standards touched at Rs. 1017½ but closed at Rs. 1022½. Swadeshis declined to Rs. 1480. Fazulbhoyas to Rs. 420 but closed at Rs. 423½. Davids declined to Rs. 470 but closed at Rs. 472½. Currimbhoyas declined to Rs. 383½ and Indore Malwa to Rs. 235. Colaba land declined to Rs. 1365. The Bank of Bombay improved to Rs. 1517½ (ex-dividend). In miscellaneous shares Bombay Burmah declined to Rs. 920. Tata Iron and Steel (ordinary) kept unchanged at Rs. 107½ and (deferred) at Rs. 275. Tramways declined to Rs. 212½. 3½ per cent Government paper was quiet at Rs. 80 and small pieces at Rs. 80-8-0.

The Finance Committee of the Provincial Legislative Council met to-day at the Secretariat Library to consider the draft of the financial statement for 1916-17. It appears that only three lakhs unallotted expenditure came under the discussion of the committee.

Can a health officer be appointed Professor?

BOMBAY, January 21.

At the adjourned meeting of the Bombay Municipal Corporation on Thursday consideration was given to the opinion of the Council on the question whether the Corporation under the Municipal Act could lend the services of Dr. Turner to the new School of Tropical Medicine as Professor of Hygiene. The counsel's opinion was that Section 74(3) of the Act was against Dr. Turner holding that appointment as long as he was the Health Officer and suggested an amendment of the section to meet the case.

Dr. Sukhia moved that the opinion be simply recorded. Sir Bhalachandra moved an amendment requesting the President to move the Government to get the sanction so changed as to empower the Corporation to make the appointment if they so desired.

The house was divided on the point as to whether Dr. Turner should be allowed to undertake the duties of Professor of Hygiene.

The amendment was eventually carried.

TELEGRAMS.

South India.

Coonoor Abduction Case.

COIMBATORE, January 21.

Rao Bahadur Balakrishna Iyer, Public Prosecutor, addressed the Court for five and a half hours yesterday, and explained the broad facts of the case and then proceeded to explain the Law applicable to the case and stated the purport of Section 366. He also explained fully the applicability of Sections 107 and 108, relating to the abetment of offence and the elements which go to establish the abduction. Regarding Violet Reilly's part in the conspiracy he stated that it seemed incredible that she should have not suspected that something underhand was intended when she was asked to take Marie away. Violet had admitted certain facts in her evidence which she was obliged to but apparently concealed the other facts which might incriminate herself or damage her character but the fact remained that she was a ready tool in the hands of Rungaswamy. As regards Mr. Ramaswamy Iyer's objection that the second accused Mrs. Newman could not have wrongfully confined Marie the Public Prosecutor explained the law of wrongful confinement, and submitted that it was not necessary to exercise actual physical force to wrongfully confine a person but it was sufficient if there was restraint brought on by superior will power which had the result of wrongful confinement and quoted 2 Madras in support of his contention. Marie was deprived of her clothes at the Connemara Cottage and wore only night dress. This fact was corroborated by Mr. Loveluck, Inspector Wilkins, Mrs. Quinn and Adolphine. Regarding the confinement in the godown the learned Vakils submitted that Marie had probably exaggerated her story, but that Marie should have been confined there for short periods was clear as the policemen were frequently visiting the house.

The Court:—It is difficult to my mind to know whether the girl knew or not that the Police were coming to the house. If she knew why did she not appear to them?

The Public Prosecutor stated that she was shut up in a room and probably heard of it subsequently from Mrs. Newman as Marie herself said in her evidence that Mrs. Newman told her that one Mr. Cheap had called. The learned Vakils submitted that two other points were referred to by the defence. One that accomplices require corroboration before their evidence could be accepted. He referred to the judgment of the Madras High Court reported in 35 Madras in which a majority of 5 out of 8 Judges held that an accomplice need not require corroboration before his evidence is accepted. He also relied upon Section 133 of the Evidence Act. Regarding Mr. Ramaswamy Iyer's objection based on Section 108 and 157 of the Evidence Act the Public Prosecutor pointed out the difference between English and Indian Law about the terms of a complaint in rape cases being admissible by Section 8 of the Act though they would not be under the English law. Under Section 157 a witness could be corroborated by a statement made soon after the occurrence of the event, that is to say at the earliest reasonable opportunity he had for doing so and in this case it was proved that the girl related details of the offence within two days of her being rescued and taken home. Regarding the delay in bringing the charge of rape on to the record the learned Vakils referred to the conduct of Adolphine and Marie in not wishing to publish a family disgrace. They would have avoided coming forward with any complaint had it not been for the entry of Mrs. Newman in the house on the 23rd September and gave deliberate warning to Adolphine and repeated it three times like the witches in the Macbeth that Marie would run away again. Mr. Norton had suggested that Mr. Loveluck's moral feelings were set against Rungaswamy. If that was so he would have taken steps on the 8th September. As regards not putting the Rev. F. Bachu as a witness to speak to the confession, said to have been made to him by Marie, the Public Prosecutor stated that it did not possibly occur to him that such confession had existed and the priest would certainly have objected to reveal what was said to him in sacred and religious confidence. Marie's statement that she was examined for rape, the prosecutor submitted, was probably a mistake. Mr. Norton had waxed eloquent on the point that Miss Decloset was not put in as a witness to disclose the contents of Marie's letter to her, but Marie had given an excellent reason. If there was anything more on that point upon which the defence was relying they could have examined Miss Decloset as they had summoned her as defence witness. Regarding Cochin Rajah's Agent's statement that Marie had called on him while she was at Connemara, the learned Vakils stated that witness did not mention anything about it in the Lower Court although he was cross-examined at considerable length. He submitted that it was an afterthought put in for the first time in this court, based upon a statement alleged to have been made by Marie to the police about her drive to Elkhill. The story of the drink was not a later invention by the prosecution. It was mentioned to Mr. Loveluck on the 9th September the day after the rescue. Regarding Marie's letter to Mr. Norton asking for a job he submitted that it was probably written at the instance of somebody as Marie was not likely to have known of Mr. Norton's name. Two persons were suggested either Violet of Mrs. Newman. The contents of the letter clearly showed that Violet could not have dictated as there was a reference to herself as being a very bad girl. The only possible inference therefore was that Mrs. Newman alone could have dictated it, as she was probably anxious to remove the girl to Calcutta for her own purposes.

Rao Bahadur Balakrishna Iyer, Public Prosecutor, having concluded his address to-day His Honour in asking for a verdict of the Assessors prefaced his remarks by saying that he would not dwell on the facts as they had closely listened to the evidence. He explained the law relating to the three charges and said that he would like to have the opinion of the assessors regarding the genuineness of the exhibits 2 and 2(a) letter to Laroche and exhibit 3, letter to Mali Rungan, and if they were genuine whether with regard to exhibit 2 it was consciously or deliberately written. "As regards the Exhibit 3 whether it was to Mali Rungan or to the first accused".

Mr. Fred, assessor, stated "from the general circumstances of the case whatever

the evidence corroborates, I am sufficiently satisfied that the first accused is guilty. Guilty of abduction in order that she may be forced or seduced to illicit intercourse. As regards rape I have not sufficient reason to disbelieve the evidence of Marie. I believe the first accused guilty and second accused must have abetted him she being in the house and not having prevented him. As regards liquor or drug, I have accepted Marie's evidence of the rape and I must accept this that drug or liquor was administered. As regards wrongful confinement, in my mind there appears to be no physical force, but the girl apparently came under the control of Mrs. Newman by a stronger will power and stronger intellect, and was ready to obey her behests. To that extent she was wrongfully confined. As regards the letters I cannot express an opinion. It is for the handwriting expert to give an opinion. As regards exhibit 3 it may be addressed to Mali Rungan or the first accused. Evidence available is that Mali Rungan was never known as Rungaswamy. The prosecution say it was a forgery. I cannot express an opinion on that.

Mr. Narayanier, the other assessor, said:—I find neither of the accused guilty of the offences with which they are charged. As regards abduction the girl ran away from her home of her own accord. There was no rape or wrongful confinement. I don't think exhibits 2 and 2 (a) are forgeries. Exhibit 3 must be to some other man than the first accused.

His Honour bound over both accused to appear on the 28th instant when he would pass judgment.

Irrigation Works in French India.

PONDICHERY, January 21.

According to a project submitted to the Minister of Colonies by H. E. the Governor, the President of the Republic passed a decree on the 5th December last authorising the local Government to commence the irrigation works of Nallatur. The expenses estimated amount to 44,740 francs.

Indians to be Enrolled in French Army.

Notice Issued by French Governor-General.

PONDICHERY, January 20.

Mobilisation and the "Non Renoncants" Indians. H. E. The Governor of French India, in a notice issued in the "Official Journal", announces that a Presidential decree dated the 30th December last, admits into the French Army Indians "Non Renoncants" as Volunteers. Candidates willing to enlist must prove themselves "bonafide" French subjects and produce a certificate of good character and of their fitness for military service. The applications will be received in each commune by the Mayors, and the Volunteers enrolled will be sent to Djibouti every month in order to be incorporated with the troops stationed there. The Volunteers shall have all the privileges given to the French soldier, and their families, if in need, will be given a daily allowance.

Fear of Plague in Coimbatore.

Agricultural College Closed.

COIMBATORE, January 20.

As a result of rat falls and a case of death in the Madras Agricultural College quarters, the College has been closed for about a month. The students of the Agricultural College have all left for their respective places while those belonging to the office staff are at present occupying with the permission of the Commissioner of Forests, the Madras Forest College quarters which are now vacant the Professors and students being in camp. The plague returns for the week ending 15th January show that there were 105 attacks and 71 deaths during the week.

Free Elementary Education.

Proposal by Municipal Council.

COIMBATORE, January 20.

There are eleven schools under the management of the Coimbatore Municipality and in only four of them fees are at present collected from pupils who do not belong to the backward classes. The amount so realised is however very poor. The Council thereupon resolved to give free Elementary Education to all whether they belong to the backward classes or not. In pursuance of the above resolution the Vice Chairman is understood to have addressed the director of Public Instruction requesting him to recommend the Council's proposals for favourable consideration and orders of the Government.

BRIEF TELEGRAMS.

The total approximate gross earnings of the State and Guaranteed Railways from the 1st April 1915 to the 8th January 1916 are more by Rs. 1,69,70,837 than the figure for the corresponding period of 1914-15.

At Saturday's meeting of the Lahore Municipal Committee Mr. Duni Chand, Bar-at-Law, will move that professor Geddes, town planning expert, be invited to deliver four lectures on town planning in Lahore at a fee of Rs. 120 per day.

With reference to the request of the Coimbatore Municipal Council for sanction being accorded to them for the entertainment of a Health Officer, the Government have replied to say that they could not accord sanction under present conditions.

The appeal preferred by Parmanand, late General Manager of the Peshawar Bank in liquidation, against the conviction and sentence of four years rigorous imprisonment awarded to him under Section 477 (a) Indian Penal Code has been rejected by the Additional Sessions Judge.

The plague mortality in India during the week ending the 15th January stood at 6610 against 8772 seizures. Bombay Presidency and Sind had 1884 deaths, Madras Presidency 805, Bengal 3, Bihar and Orissa 466, United Provinces 1262, Punjab 45, Burma 249, Central Provinces 904, Mysore State 148, Hyderabad State 650, Central India 77, and Kashmir 16.

The Hon'ble Colonel Denny presided on Wednesday at Professor Geddes' lecture at Nagpur on the "Problems of Indian Cities." The Professor showed by reference to Dacca plans how money was now being wasted on big sanitary projects, how it could be economised and immensely better results secured, which would make the homes sweeter and cities more beautiful.

Latest Telegrams.

Mr. Montagu Returned unopposed.

LONDON, January 20.

Mr. Montagu has been returned unopposed for West Cambridgeshire.

Great Damage to a Cotton Mill.

LONDON, January 20.

Damage to the estimated value of two Hundred thousand sterling has been done by fire in the largest cotton spinning mill in Lancashire.

The Loss of the "Persia."

LONDON, January 20.

The Board of Trade will hold an inquiry into the loss of the "Persia."

Hongkong Councils.

Greater Representation Desired.

LONDON, January 20.

HONGKONG.—The British residents have been invited to sign a petition to Mr. Bonar Law asking for greater representation of the public on the Executive and Legislative Councils.

Colonel House Leaves for Paris.

LONDON, January 20.

The French Ministers and the American Colonel House have left for Paris.

Landing of Allied Troops.

LONDON, January 20.

ATHENS.—The allied troops are landing at Mitylene.

Arrival of the First African Brigade.

LONDON, January 20.

PRETORIA.—The first South African Infantry Brigade has arrived in Egypt.

King's Sympathy for Holland.

LONDON, January 20.

King George has sent a telegram to Queen Wilhelmina expressing sympathy at the floods. Queen Wilhelmina has continued her inspection of flooded districts. Waters are still rising and floods spreading. The Dutch Government while appreciating foreign sympathy intimates that it does not desire relief funds to be opened abroad.

Floods in Belgium.

The Dyke has burst at Termonde in Flanders. The flood on the Meuse has destroyed a bridge near Namur and many have been drowned in adjacent villages.

A Liner Ashore.

LONDON, January 20.

The Liner "Rijndam" is ashore near Gravesend. The passengers are mostly Americans. None have been injured.

LONDON, January 20.

A report will be shortly published of the Board of Trade Sub-Committee recommending the immediate imposition of a general tariff on certain imports for the purpose of fostering twelve industries for which Great Britain was largely depending on Germany before the war. The industries included the manufacture of electrical apparatus and optical glass. The report mentions that at the outbreak of the war the manufacture of magnets was largely in the hands of Germany although they were essential for motor cars and aeroplanes. The Government seized a German firm's large stock in England the non withdrawal of which was one of Germany's failures.

OTTAWA.—In the Commons Sir Robert Borden announced that 15,500 men had enlisted in Canada in the first fortnight of January.

LONDON, January 20th.—The "Neon Asy" (Athens) protests against the Anglo-French search of submarine bases on the Greek coast. The search is possibly the origin of reports of landings at Piraeus and elsewhere (C. and M. Gazette cable.)

LONDON, January 19.

Two Montenegrin Generals have escaped and joined the Serbs. It is suggested that other sections of the army will endeavour to follow (C. & M. G. cable.)

శ్రీమంతుని పాపానాథ స్వామియందు. 19 వ తేది.

ఉదయము 7 గం. పునఃశ్చరీ శ్రీమంతునిది కొందఱు కైరీలు పాపానాథస్వామియందు. ఆ ఉదయమున పాపానాథుని కైరీలందఱు తమ తమ పనులకు పంపబడిరి. దీప్తిసాగర వానశిఖ. విధింప జడిన కైరీలముగ్రతు శ్రీమంతుని నుండి ఒక పెద్దకేక విస బడినది. అంత వీరందరికీ పాపి కావలెనులయై పాపి నంద ముందించి ఆ ముఖముల కైరీలనిరి. అనంతరమున ప్రధాన గేటునుండి పాపానాథ యశ్చిందిరి. దూరమునకుండి వీరచర్యలు జూచుచుండిరి గేటుకావలి నానా గేటునూతాళము జేసి ఘిపు బిగడి నురుగు కీకమాచారము తెలిసింపెను. కైరీలయై రుచా కల నాల్పినను నానా లాంగిరికాదు. ఇకపున కైరీలకు బురుగు నానామూల తగిలినది. వీర ఆనంద, సీరి బాపబడిరి. దగ్గపు జరుగుచున్నది. పగ్గర పానములు తెలియ నాలెను.

యుద్ధవర్తనము

మరియు కంపు అనునామ ఆస్థ్రేలియా దేశము రాజ్యము. ఈమెకు గానమనందు మంచిపాండిత్యము గలదు. నిర్దేశితమగు సమయమున పెరిస్ట్రుక్టునుండి నిశ్చయించి ఈమె అటకు 1914 సంవత్సరము ఆగష్టు నెలలో వెళ్ళింది. పెరిస్ట్రుక్టు జర్మనీ పరిపాలన నుండు కొండలలో నున్నది. లీజునుండి గుట్టునుపై నొక అరగంటకాలమున నిటకు బోకవచ్చును. బెల్జియములో నైకిననామక హనుల నీమె జూచెను. అని మరచినను మఱిపు రావునమాధానమునలికిమింపమని ప్రతికలలో ప్రావీణులు చే దాని సత్కీర్తిమంప బెల్జియను లిచ్చుగిడరైరి. వారి సమ్యక్ మెంతయు హాస్యమును గొలుపును. ఉత్తరవ మతికొల్పెనని కి క ఆగష్టు తేదీని స్పష్టమయ్యెను. నైస్యముల తేల్చుట పరిపాలనను కాపాడుట కని వారనిరి. బెల్జియను జర్మను నై ని కు ల త క మ సరిహద్దుల ని లి చి ర ని యె, జర్మనులు వారిపై కుపాకుల గాల్పిరనియు మధ్యాహ్నపు వారా ప్రతికల కలన మాత్రమే పెరిస్ట్రుక్టు వాస్తవ్యులు తెలియ గలిగిరి. ఎవరక్షణమున వారుకాదుకొనసయ్యెను సమాపించి పది. త్వరలోకావోటును విడుదలము. లేదా అటనుండి కదల జాలవని కంపుదొరసానికి లండనునుండి తలచి వార్తలుకచ్చెను. స్త్రీమనమాధ్యమకూడ నింతకమున భృతపరచెను. రైలుబండ్ల స్త్రీయ దొరతనమువారు నకేమనర్చుకొనిరి. పోనలెనన మొ దటిరైలుపై బయలుదేరినరెను. ఆరాత్రిపురమంతయు భయా క్రాంతమయ్యెను. కంపుదొరసాని హాటలుపై నొకవెద్ద తెలుసు తిరుగాడుచుండెను. జర్మను విమానములు బెల్జియను నం తటను గ్రుచ్చురు చుండెను. మరునాడు యుద్ధము ప్రకటింపబడెను. అయినను ఈ లోపున నే సరిహద్దులనుండి కుపాకిగుండ్లు ఎగిరెను. జర్మనులకు సమరార్థేతముల కలనని అప్పుడు బెల్జియనులు తెలిసికొనిరి. లక్షలబర్ల ద్వారా జర్మనీ ప్రాన్సు నందు ప్రవేశించి తమ జేతమున నిడమనని బెల్జియనులు తలచిరి. 4 వ తేదీని కంపు దొరసాని కెప్పుడునకు రైలుపైవోయెను. మార్గమున లీజులో పోరాటము జరుగుచుండెను. పోవుటకు క్షీంపబడిన యువకుల చాకి తక్కువేమార్గములేను. మానకులకు భయము కలిగించు చుండెను. పెరిస్ట్రుక్టు నీమె విడిచిన మూడుగంటల యనంతరము న నది ముట్టడింపబడి ధ్వంసమొనరింపబడెను. కొంతదూరముననున్న వ్యోమకన్న, విసవెరు నగరములపై ఫిరంగులు కాల్చబడి అగ్ని కాపాలి యొనర్చబడెను. ఈ పట్టణములన్నియు లీజ పరిసరములనున్నవి. ఈమె కల్గిన యనంతరముననే బెల్జియనులు పరిసరములనుండు ఇతరపదార్థాలన్నటిని దగ్ధముగావించిరి. ఇట్లొనరించుట చాల అగత్యము. పెరిస్ట్రుక్టు ఇతరపదార్థాలన్నియు కల మువోపై యున్నది. త్వరలో వాపురమును విడుదలవని వారందరను నేటికిని అచటనే యున్నార. ఆమెరికా రాయబారివర్గము వీరి కాపారము నొన గుచున్నది. 5 వ తేదీని బెల్జియను వార్తాప్రతికలన్నియు ఆ విశేషమునడిచిరి. జర్మనులు చెప్పినది తప్పు యుద్ధ విషయమును సమాచారము వారి కెక్కియె తెలియదు. వికటోరా ఆలస్యమైనచో ఈమెగూడ పెరిస్ట్రుక్టులో నుండి యుండవలసివే. ఈమెతోగూడ నీమె లిద్దయు ఒకదానియు ఉండిరి. కంటలు చక్కగ వండించి వాటినిన్నిటిని వృద్ధ శ్రీమణులు బాలికలును పెరిస్ట్రుక్టులోనికి గొనివచ్చుచుండిరి. బ్రిటిషుసామ్రాజ్య పౌరసత్వముయొక్క విలువ ఈమె తన ప్రయాణమున గ్రహించగలిగినది. అన్నిచోట్లను బెల్జియనులు నిశ్చితబ్రీతవారివలెనుండిరి. భూగోళకార్యములు జరుగుచుండినను “ఇంగ్లండువచ్చి రక్షింపగలదని” వారనుచున్నట్లు గోచరించిరి. ఇంగ్లాండుదేశముతమము ఆపదనుండి రక్షింపగలదని వారం కడి నిప్రాయము. అతెయును బ్రూకెను మున్నగు ప్రదేశముల ద్వారా ఈమె ఆస్థెండునకు వచ్చెను. అటనుండి లండనునకు బోక ను క్షే కించెను. కాని పడవ నేరి పడలేదు. ఆ కారణమున ఆస్థెండులో నాగరికని వచ్చెను. ఈ లోపున యుద్ధము తీవ్రముగ జరుగుచుండెను. ఆస్థెండుచేరుటకు మూడు గంటలకాలము బట్టును. జర్మనీవారు బెల్జియనుతో ఈ లోపున అధికార మూలకమున యుద్ధమును ప్రకటించిరి. కాని 8 వ తేదీని బెల్జియనుపై వారు కుపాకుల గాల్పిరి. 5 వ తేదీని అఖరన ఈమెయు పరివారమును బోటు నెక్కిరి. ప్రయాణమున చాలచుండి ప్రయాణికులు తమ వస్తువుల బోగొట్టుకొనిరి. గాని ఈవె కట్టి దురదృష్టము కలుగలేదు. ఈయాదృష్ట్యంత్రం తిరు వైన వివరంప బడిన యావె ఇండియను డెయిలీ తెలి గ్రాఫ్ పరిశ్రమ తెలియ బరచెను.

పెర్మ్యానోకలోని హతశేషములు

వీరిలో బొంబాయిలోని ధనుమలు చెలారాం వర్తక సంఘమునకు చేరినవారు ముగ్గురుగలరు. వీరు రామచంద్ర) రత్నచంద్ర, నిర్మలప్రేమానంద విష్ణువాస గోపాలవాసు అను శేషుగలవారు. మేము 22-12-15 వ తేదీని పెర్మ్యానోక నెక్కితిమి. అంతవరకును మెయిలు స్త్రీయలను ముంచబడనం దున మాకు ప్రమాదముకలుగదని మేము తలచితిమి. మా నాకమీద రెండు ఫిరంగులు బుండెనుగాని మా నాకతో గూడ కూన రైస్సమును రాలేదు. 31-12-15 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 1 గంటకు మేము భోజనకాలకు వెళ్లితిమి. ఒక్క కబళము నోటబెట్టినంతనే ధ్వని విసబడినది నాక యూను లాదపాగినది. అందరను కరిగెత్తిరి. నేనుగూడ పై తట్టుకు బోతిరి. పొగదట్టుకుగ కృత్యుకొనియుండితి. విరిగిపడిన కొ య్యుకుక్కలంతటను కనబడెను. నేను నాగరికలోనికిపోయి పట కానపెట్టుకొని మరల తెరట్టుకుబోయితిని. అప్పుడొకపడవను దింపుచుండిరి. నేను దానిలోగూర్చుంటిని. దాని త్రాళ్లలో నొక దానిని మోల్చి నేను వదలితి. రెండవ దానిని కదలలేదు. రెండవ త్రాళ్లకునకుటకు వారియొద్ద కత్తి లేకపోయినదిగాన నాపడ వ తిరుగబడినది. మేముందరమును సమద్రోయిలో వడిపోతిమి. నేను పట కాపెట్టుకొనినందున వెంటనే నీటిపైకి తేలితిని. ఒక అరగంటనే కలుగుటకు కొట్టుకొనినపిమ్మట నాకొక పడవ కన బడినది. నేను దానినిచేరబోతిని. వారునన్ను దానిలోనికెక్కిం చుకొనిరి. నానకు లేమిదోకాలోగూడనున్న నాబాతునిది ఏమయ్యెనో నేను విచారించలేదు. ఎవరి ప్రాణరక్షణమునకు వారాతురై యుండుటచే నిలిచివిషయముల నెక్కువ నాలో చింతదగిన స్థితిలో నుండలేదు. అదివరకు ఏస్త్రీయను టూప్ డో తగిలి యునుగుట నేను చూడలేదు. ఆ పడవలో సింధుదే కులవారు నాతో రిచురును 2 వ కపరలాడేయులును కొందరు కళానులును కొందరు పాశ్చాత్యులును 4 గురు పాశ్చాత్య శ్రీమణులుండిరి. మా కొక్కొక్కరి కొక్కొక్క చిన్నకుటు 2,3 అవునుల మందినీళ్లు యచ్చిరి. సముద్రము చాల యొడిమ కుటగావున్నది. మా కందరిని తలతెరుచు వికారముగాను న్నుంచు మాలో నెక్కువరి తిండిమీద రిచ్చు లేకుండెను. మేమెచటికి బోవుచున్నది ను మారు తెలియలేదు. మరునాడు సామంకాలము 7 గంటలకొక యుద్ధనాక ముట్టులకు కాపా డినది. మేమా నాకతో నెక్కి ఆదివారమునాటికి అనగా ఈ నెల 16 తేదీ నాటికి అలెగ్జాండ్రియాను చేరితిమి. అచట ఆంగ్ల రాయబారి మా కనుపకే మరునాడు తన కచేరికి రమ్మరి చెప్పెను. నేనచటకున్న మా వర్తక సంఘమువారి కాశ్వా లయమునకు బోతిని. అటనుం పోర్టు నెకుమలోయ మేడీనా నాక నెక్కితిని. పి. ఓ. కంపెనీవారు మాకు హోటలు ఖర్చుల నిచ్చిరి. వైగా లోజుకు 80 పీల్లింగుల నిచ్చిరి అని. రామచంద్ర) రత్నచంద్ర) గారు నుడిచిరి.

“నాక ముగిసినవారు నాకుజబ్బుగానుండెను. నేనుగది లో పడుడియుంటిని. ధ్వని విసవడగానే నేను పటకాను పెట్టుకొంటిని. తెరట్టుకుబోయి పడవలో నెక్కితిని” విష్ణు వాస గోపాలవాసు గారు చెప్పిరి.

కపరలా మహారాజుగారి అచటలలో కొందరు గూడ పరిమ్యానోకలో కాపాడబడిరి. వారుగూడ మేడీనా నాకలో వచ్చిరి. మహారాజుగారు గూడ ఈ నాకలోనే రా నిశ్చయించిరి. గాని చివరకు అట్లుచేయక పోర్టునెకుమ నెల్లి హలండు దేశపునాకలో నెక్కిరి. మేము చాలపాధలపడితిమి. “మేముందరము నొకచోటజే ముటలాకుకొనుచుండగ ధ్వని విసబడినది. నాక ముగిసిపోవునని మేము వెంటనే నిశ్చయించి తిమి. మేము పటకాలను పెట్టుకొని పడవలలోనెక్కితిమి. 80 గంటలసేపు పడవలలోనున్న పిమ్మట మందుగలుగున తీయు నాక ముట్టులకు కాపాడి అలెగ్జాండ్రియాను చేర్చినది. మహా రాజుగారి రత్నాభరణములు అమూల్య వీరి చీవాంబరములు నష్టమైనవి. ఆభరణముల మొ 75 వేలంకును. మహారాజు వారిని మేము ద్వారావిత్తుకు చాలాదిచారకముగ నుండెను. అని మహారాజుగారి అనుచరులలో నొకరు నుడిచిరి.

“నేను 4-12-15 వ తేదీని న్యూయార్కునుండి బయలు దేరితిని. తిల్లిరేవునుండి 18-12-15 వ యానాదేరితిని. కలకత్తా లో జేకూము ఆయులుకంపెనీ ఏజెంటుగా పనిచేయుటకు నేను హిందూదేశమునకు వచ్చుచుంటిని. ఏడెనులో అమెరికా రాయబారిగా పనిచేయుటకు రాబట్టు మెక్కిలగాను కూడ పరి మ్యా నాకలో బయలుదేరిరి. కాని ఆయన చుపోయిరి. మూల్తా చేరువరకును ప్రయాణ మనుకూలముగనే జరిగినది. యునకా

మారు అత నొక గొప్పజహానాక ముంచబడినది మాకచట తెలిసింది. ఆనార్త విసగానే ప్రయాణికు లాండ్లోకము జెందిరి గాని ఎవరును కలవర పడలేదు. ఆ విషయ మును చర్చింపలేదు. ఎండుత్రేక తుంచినది 19-12-15 వ తేదీని కెప్టాను పడవల సహాయము కలిగినపుడు దింపుటను చేయించి చూపెను. ప్రతి ప్రయాణికునకును ఏదో యొక పడవలో సానము నిర్దేశించబడినది. కాన సహాయము కలిగినపుడు వారు వెంటనే వారి స్థానముల గూర్చుండుటకు నీలుగా నుండెను. 30-12-15 వ తేదీని 1-5 గంటలకు ధ్వనివిసబడినది. నేనుకు మేకు నీలి గాయను మరికొందరును యచ్చుటలాకును భోజనముచేయు చుండగా నా ధ్వనిని వింటిమి. భోజనముల గడినిండ పొగ క్రమ్ముకొనినది. టూర్పిడోనాకకు తగిలినదన్నిగొనించి అందరను గమలలోనికి పోయి పటకాలను పెట్టుకొనుచుండిరి. నేను నాపడవను మారుకొనబోతిని. నేను పోవునకిరి 5 పడవలను దింపిరి. నాక విస్తారముగ మూలముచుడుటచే పడవలు దానికి కొట్టుకొని ఆహాయము జెయనట్లుండెను. నేను తెరట్టు మీదనే గరాజులను పట్టుకొని నిలచియుంటిని. అంతలో నాక ముగిసినది. నేనును ముగిసిపోతిని. నేనతనిపాతాళమునకు పోవుచున్నట్లు నాకు తోచినది. ఆయనభరణ భయంకరము. నేనెట్లో కృతదడి పైకి తేలితిని. నాకంతలో నొకపడవకనబడి పది. నేను దానిని జేరబోదులయచుంటిని. నా కాలిజోడు త్రాళ్లలో చిక్కుకొనినది. నాజోడునులాగివేసి కొంతసే పటు నిటు కొలు కొంటిని. పిమ్మట వారు నన్ను పడవలో నెక్కిం చుకొనిరి. అప్పటికి నాకు 4 పడవలుమాత్రమే కనబడినవి. యాకుపడవల సతికష్టము మీద దగ్గరగజేర్చి త్రాళ్లతోకట్టిరి నాక 5 నిమిషములలో ముగిసినది. నుకవారమునాడు మధ్యాహ్నము రాత్రి కుక్క వారమునాడు సాయంకాలము 7 గంటలవరకు మేము పడవల లోనుంటిమి. అందరను వికారముచే బాధపడుచుండిరి. మెల్లో అను కాకకాపాడినది. మాపడవలోగొన్ని బిస్కాక్టులును ఒక పీసా మంచినీళ్లును ఉన్నవి. గురువారమునాడు రాత్రియు కుక్క) వారు నాకుదయయును తలకొక బిస్కాక్టును ఇచ్చిరి. దానికెంతో రాయవారము జరుగగలనెనెచ్చినది. నీళ్లుఖర్చుపడిన చాలపాధగలుగునని మాలో నెక్కువరు నీటిని త్రాగకుండనుండిరి. ఏలనన ఎంతకాలమునకు మాట్లస్త్రీయలకునకునని నిశ్చయము లేదు. మేము 30 గంటలసేపునుండినీళ్లు త్రాగకుండ నుంటిమి. మెల్లోనాకలో నాకు చాల నదుపాయముచేసిరి. అలెగ్జాండ్రి యాను 400 మ యల్లమారున వారొకమట్టులకు కాపాడినది అటనుండి మమ్ము పోర్టునెకుమకుపంపిరి. ఈనెల 9 వ తేదీ ఆది వారమునాడు మేము మేడీనానాకలో నెక్కితిమి. ప్రయాణి కులును దానియను నాకొద్దోగులుగూడ చాలాగొప్పనియ ముగ పోరవచ్చిరి. వై తట్టు మీద నం ద ర ను కం త ము తో నుం డి రి. పడవలలోనికి నెళ్లుట లోగూడ త్రొక్కిడి జరుగలేదు. శ్రీమణు పిల్లలను ముందుగా పడవలలో నెక్కించుట కందరము ప్రాతిత్విం చిరి. భాంతియులకునానియగూడ చక్కగా తు చేసిరి. టూర్పిడోను మేమెన్వరమును చూడలేదు. అప్పుడు ఛీపు ఆఫీ సరు ఉద్దుగానికొక్కరే అన్వేషణ స్థానమయింది. నాకకు 10 గజములదూరమున టూర్పిడో చాలుకనబడినది. ఆయన చెప్పిరి. పరిమ్యా నాక నుండగనికి తగిలియో ముత్యములు కేర్చి లియో ముగిసియుండుని ఆస్థ్రీయానారు అమెరికా వారికి వాగిన లేఖ చాల వింత గొలిపినది. టూర్పిడో తగులుట వలననే ఆ నాక ముగిసినది. ఏ కేతు) నాకయో మెచ్చరించ వుండ టూర్పిడోను వదిలిన మాటనిశ్చయము. నేను అలెగ్జాం డ్రియాలో విడితరకే ఈ విషయమున ప్రమాణపత్రము నిచ్చి తినని” అమెరికా దేశీయుడగు చార్లెసు. హెచ్. గాగ్గింటు గారు నుడిచిరి.

కలకత్తా హైకోర్టు జడ్జిగారి వారిప్రధు డబ్ల్యూ. ఏ. బోనాడుగారిని వివాహము చేసికొనుటకు హిందూదేశమునకు రావలెనని మెట్కోనెలు డెరోగజుకన్య పరిమ్యానోకలో బయలుదేరి ముగిసిపోయి కాపాడబడెను. ఆమెగూడ మేడీనానాక లో బొంబాయికి ఈనెల 19 వ తేదీని వచ్చినది. ఆనాడే తేవునిగిన రెండుగంటలకు బోనాడుగారికిని ఆమెకును వివా హముజరిగినది. పెర్మ్యానోకముగిన మరికొంతసేపటికి ఆ నాడే కొంతదూరములో మరియొకనాక ముగిసినది రచ్చిన వారు చెప్పిరి. ఆనాక క్లాను మెక్ఫర్లేను అయియుండును. పరిమ్యానోకలోనిత్రావునకు వచ్చినపుడు మేడీనానాకకు కిధిపమైననాక ముక్కు లు తగులుకొనినవి. పెర్మ్యానోక కళా నులలో 89 గురు కాపాడబడిరి. వారుగూడ నిన్న బొంబాయికి వచ్చిరి.

కూనూరు కేసు

19-వ తేది కోర్టులో మనస్సులు క్రిక్కిరిసిపోయింది. వార్తను గాత్ర తమిషం మును సాగించిరి. మేరీ యాత్రము అనుకూల్య కొన్ని వాక్యముల నుడిచిరి. లేవోకా కేసు ప్రాసిన యాత్రములో ఎ. ఆర్. ఆకేసు నమ్మియుండెనని ఉన్నది. అందువలన ఈ మేజరు ఆరెన్సన్ కిరిచయ మున్నట్లు స్పష్టము కాగలదు. తనకైదునందు ఆ మేజరు సంతోషముకలదు. విచార మొంతమాత్రము రాలేదు. ఇ డుల కాయుత్తర మే సాత్వము. ఫిర్యాదీలు తీసికొనివచ్చినకేసును ఈ యాత్రమే ఖండించుచున్నది. కవర దాచుబడినదను త్రరసందర్భమున వార్తను గార్చిరి. ఈ త్రరమును తాను ప్రాసితినని మేరీ ఒప్పుకొనెను. ఆ ఒప్పుదలను భగ్గు మొనరింప న్యాయమొదొరసానిచెప్పగా ప్రాసితిననియు, మత్తుననుండ వాగిసితిననియు ఆమె అనుచున్నది. ఈ మెయొక్క అసామాన్యస్థితి గూడ మనమున నిడుకొనదగును. అనపోయి రాలు. కొంతవ్యతిరేకమునమై తనస్వాతంత్ర్యమును గడించుకొనవలయును. ఇట్లామె యొక్కవట్టు రజావు కలదు. చురకొంతకాలమువరకు ఈమె పోలీసువారి రికార్డులలో ముద్దయిగనుట చిత్త్యము. మేరీ న్యాయమొదొర సాని యింటనుండి గొనిరాబడినయంతరమున తనతో జైల్పెనని ఎడొల్పెను తనసాత్వమున తెలియజేసిన దంభయు చేర్చబడ కూడదు.

కోర్టువారి ఆటంకమును పరిగణించలేదని పత్రికప్రాసిన వ్యూటరు చెప్పెను. సాత్వమును ప్రాసితమి. ఆటంకమున రికార్డు జేసినట్లు జ్ఞాపకము లేదని కోర్టువారు జవాబుచెప్పిరి. ఆయిత్రమునై గార్డనరు రంగసామి అని వైదిలాసముండెను. ట్లిమెడియరు రంగసామి అను మాటలతో నుత్తరము ప్రారంభమయ్యెను. ఇది ముద్దయికి సంబంధించియున్నది. మానభంగ నేరమున కవకాశములేదు. కన్నుచరాకాటేజిలో మేరీవ్యవహారమున ఉండెను. అందుచే అక్రమముగ కైదుచేయుట అను నేరము చేసినట్లునది. ఈ త్రరమున, లేఖమున ఇయ్యబడిన నలు ఇన్ స్పెక్టరు విచారింపబడలేదు. గార్డనరు రంగసామిని నూచించుటచే పోలీసువారి యాత్రమును పొందు పరు పమానిరి యూహించదగినది. ఈ మే జ్యేచ్చు గ నటించునెడని ఇతరమగు నుత్తరమును రజావు చే యు ను. వై చాలతో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుట కి మేజరు పీటుకలదు. ఈమె అక్కడకుడ నీమె ఉత్తరము వాసికొనుటకు సదుపాయముండెననిగాని ఈమె ఆనదుపాయముల సుబయోగపరచుకొనలేదు. కొన్నిరాజా ఏజెంటువద్దకు పోవుట, వాసురియుటచే వారాత్రి మేరీ అటాకురుట, తిరిగి కన్నుమార కేసు వచ్చుట—ఈ అంశములు మేరీ అక్రమముగ సంబంధించబడినదనియు, తనసోదరినద్దమహా నీమె సమకట్టెనను ఊహను రద్దుకరమును. చుట్టులులవద్దకు పోవ నీమెకు అనేక అవకాశములుండెననిగాని బంధనమున నుంటయే ఈమె ఇచ్చగించెను.

తమకు ప్రాసిన యాత్రము వార్తనుగాత్ర తరువాత వెత్తుకొనిరి. ఫిర్యాదీలుగాధను, క్రిక్కిన యాత్రములతో జరచేసే ఇంచుక విచారింపినచో సత్వాత్మకములు వెల్లడికాగలవు. కేసును ఉత్తరములే భగ్గు మొనరించుచున్నవి. 8 వ తేది ఎడొల్పెను పోలీసువారిలో ఫిర్యాదుచేసిన దని నూచించుచు ఈవత్రియు సంగతి ఎత్తుకొనబడలేదని వార్తను గార్చిరి. ఎడొల్పెనును క్రాసుపరీక్ష నొనర్చుటకు వీరికి అవకాశ మియ్యబడలేదు.

ఇక మేరీ డెక్లారేషనుకు వాగిసిన ఉత్తరమును సంపాదించ పోలీసువారు యత్నింపరైరి. మేరీ కానియరకాటేజిలో నుండుకారణ మియుత్తరముల వెల్లడి కాగలదని పోలీసువారు భయమంది యుండవచ్చును. డెక్లారేషను సాక్షిగలైన విలువరైరి.

8-వ తేది మేరీ చేసికొనిన ఫిర్యాదు మేజస్ట్రేటుగారికి కనుపరుపలేదు. ఎడొల్పెనునకు తెలిసిన నిజస్థితి ఈ వత్రిమున వివరింపబడినదని డంబముగ చెప్పబడినది. ఈ వత్రిమును దిగువ కోర్టులో కనుబరచిగొని దాఖలు చేయలేదు. ఈ వత్రిములవై ఎడొల్పెను పరీక్షించబడలేదు. అట్టి స్థితిలో ఆమెను కానుపరీక్ష యొనర్చుటకు? ఇత్తుకు కలిగించు పవార్తము లాగకబడినదని ఫిర్యాదులో తెలియజేయబడెను. సెప్టెంబరు 8వ తేది లోపున ఈ మాట వెలుతురును గాంచలేదు. ఇది కేసులను సృష్టించబడినది. నలుగురుచే కల్పనచేసినది పుస్తకము లోని అంశములు కేసుక జేర్చుచున్నది. మానభంగ మొనర్చుబడిన తేది వివరింపబడలేదు. పుస్తకము కోర్టులో తనకు పడక గదిలో మత్తుపదార్థ మొనగబడిన దని మేరీ చెప్పినది.

ఈకోర్టులో భోజనపుగది యనుచున్నది. తన్న ఒక గదినుండి ఇంకొక గదిలోకి తీసికొనిపోయి రనియు, అరితని చెప్పిన దార్ద్రమును మరింత భయంకరముగను కలెముగను ఉండునను వద్దేకాటో నీమె ఇట్లు వ్యతిరేకముగ బలికెను. ప్రాధికారము అక్రమముగ బంధించబడలేదనియు గొదాములలో నుంచి తాళము వేయలే దనియు ముగ్గురు సాత్వులవలన తేలిగింది. అక్రమబంధనల కథ అంతయు మేరీసాత్వమువై ఆధారపడి యున్నది. ఈ సాత్వము ప్రవపరుపబడలేదు. ఇంతకును మేరీ కొన్ని ఏజెంటుకడకు పోవుట ఆమె స్వేచ్ఛకు దృఢ నిదర్శనమై యున్నది. పోలీసువారి యెదుట చెప్పిన మాటలు కొన్నిటి చెప్పలేదనుచున్నది. ఇతరని నేరస్థుడని రజావు చేయటము అక్రమమునకైన నీమె వెదకినది.

డాక్టరు జరిక్ అసత్వముని డాక్టరు అసత్వము సాత్వమువలన దజావకుచున్నది. తన సాత్వములో ప్రధానముగ అంశమును వచ్చుటచే నయొలెటు మూర్ఖునొందెను. రంగసామి అరెస్టుచే తన స్వాతంత్ర్యమును గైకొంటిని గదా అని ఆమె అంతరాత్మ శబ్దాలవలన నొందెను. రంగసామి కని మరాతు వెల్లెనని రజావుచేయుటకు వానికెటు సాక్షిగ నుంపబడెను. అంతకుంటే మేరీ సార్థకములేదు. గాని ఫిర్యాదీలెట్టి అయోగ్యముగ సాత్వమును తీసికొనివచ్చిలో చక్కగ తెలియజేయును.

అనంతరమున న్యాయమొదొరసాని పక్షమున రానుస్వామి అయ్యంగాడ వాదించిరి.

రానుస్వామిఅయ్యులుగాత్ర వ్యాయాశాస్త్రసంబంధముగ కొన్ని అంశముల తెలియజేతుననిరి. నయొలెటులచే నుద్దయి అందుచే నామెసాక్షిగ విచారింపబడగూడదు. ఈఅంశమును ఆమెసాత్వమును గొనకపూర్వము తెలియజేయుండగలెనని కోర్టువారిని. అట్లొకప్పు నగర్వములేదనియు, వ్యాయాశాస్త్ర పరీక్షారము దాఖలుచేయబడగూడదని ఇందులో ఏదీయులేదని యు అయ్యులుగాత్ర చెప్పిరి.

వ్యాయాశాస్త్ర పరీక్షారము ఆమెసాత్వమునకు విశ్వాస మొనగనూడదు. పరమున కేమె సహకారి. ఈఅంశము పుస్తక పరిపరచినచో ఆమెసాత్వమువై వాధారపడుట జేయుము కాదు.

ఎవిడెన్స్ అక్టా కేసును 158 క్రిందగాని 8 క్రిందగాని మేరీ తనతో చెప్పెనని ఆమె చెప్పిన అంశముల చేర్చు కొన గూడదని అయ్యులుగాత్ర చెప్పిరి. తన సోదరితో చెప్పటలో మేరీ చాల తడవొనర్చెను. తనవాదమును బలమున దురుగ్రంథ మాలక నిదర్శనములు గనపరచబడిన. మానభంగపు కేసు తనపుడు కన్యావారణపు కేసితేదు. మానభంగపు నేరము లైటికి గొనకప్పుటలో చాలచాలవ్యతా చేయుబడెను. రెండవ అక్టోబరువరకు ఈఫిర్యాదు లేనేలేదు. డయి ఇషయమునకు దొరకరము వారికిని మేజస్ట్రేటుకును రిపోర్టు సంపుటలోను పోలీసువారు చాల అక్రమమున నడచిరి. వీరిని విక్షితుల నొనర్చుటకు కావలసినంత సాత్వము కల గు. ఫిర్యాదీలేక, వెర్నికారంటులేక లవలకుగాత్ర న్యాయమొదొర సాని ఇంటిని కోర్చింది. ఈవత్రియుల తయారుచేయుటలో అసత్వమైనదని ట్లిక్కినవాగిసినవ్యూటరు నేనుఇది కేసులు అన్వాయము. కేసు సెషన్సులోనికి కన్యవరకు తమ లిఖితములన్నటి ఉద్దయము లేనంతవరకు పరిబంధకములేదు. తమ కొనగబడిన కాగితములకు పోలీసువారి రణచివేసిన ఈకేసులో వాత్రిగలేదు. పోలీసువారిచేతబడిన ఇతరకాగితముల గతికూడ నుండి యే అనున. మానభంగ నేరమునువివరములు. ఇకనుక వ్యావారమునుగూర్చి— టట్రీగాని టట్రీలో పాటాగినుటగాని తరువాత నహాయ మొనరించుటగాని— నీనికి సంబంధించిన వ్యావారాస్త్రసమస్త మను సాత్వము లేదు. అక్రమ సంయోగము కల్పించబడినదని రజావుచేయ యత్నింపబడినది. సాత్వమును విమర్శించినచో దానిలోని విలువలేగలదు. వ్యాయాశాస్త్ర తెలియజేయబడిన సాత్వమును విచారించి దాని వ్యర్థతను స్పష్టికరించెను.

ఇంతటితో కోర్టు ముగిసెను. కలకత్తా మెయిలువై వార్తనుగాత్ర వెదలిరి.

లాహోరు ప్రత్యేక న్యాయసానము.

ఏదీవాత్మకేసు.

తానుచేసిన దర్మాపురుగుల్ని పంజాబుఅవధాన్ స్వేచక లాఖి డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు టామ్యునుగాత్ర సాత్వముచ్చిరి. దర్మాపురేయు నద్యోగములతో వాత్మజరిగినస్థానమున చచ్చించిరి. సాత్వులవాజ్మ్యములను బుచ్చుకొనిరి. ముగ్గురు ముద్దయిల నరెస్టుచేయించి రెప్పివెంటుగవర్చురుగారికి రిపోర్టు నంపిరి.

సాత్వులు ఫీరవిత్తులై యుండిరి. సాత్వుమియ వీరంగీకరింపలేదు. అంశముల తెలియజేయునపుడు వానిని రహస్యముగ నుంపవలసినదని ఖచ్చితముగకొరి. మేరీకొనింగు తెలియజేసిన అంశములు అసత్వములయ్యెను. ఇతర దసత్వము చెప్పించుండెనని ఇన్ స్పెక్టరుగా రభిప్రాయపడిరి. పోలీసువారిని విఫలముల్నుల నొనర్చుటకు ఏదీప్రజలు శక్త్యముకావలసివచ్చు అచారము కలదని కూడ వీరికి తెలియవచ్చింది. కపూరుసింగునునునని వాత్మయొకటి ఇట్టి అసత్వవాక్యములవలనక పరిజలచేరేపించి యుండును. దర్మాపుర, వారికలిగిన అభిప్రాయముల గూర్చి సాక్షి క్రాసుపరీక్ష యొనర్చబడెను. అమీరాలి తెలియజేసిన సంగతులు పుస్తకముల అప్రస్తుతముల అను విషయమును గూర్చి ఇరుతెగల వ్యాయావాదముల చర్చజరిగెను. అప్రస్తుతములని కోర్టువారి అభిప్రాయము.

వైంగింగుని అరెస్టు, ముద్దయిల గురుతింపుట, వారి ఒప్పుదలలు మున్నగు విషయములగూర్చి రెవీలు అసరిమేజస్ట్రేటు పెప్పజుఖాను గార్డు పరీక్షించబడిరి.

కోర్టువారించిన పీదర్దుగాక మరికొందర పీదర్దును మున్నగునేర్పాటు లాసర్వకొంచునని ముద్దయిలు కోరిరి. ఇందులకుగాను కోర్టువారు కేసును 24 వ తేదికి వాయిదాజేసిరి. క్రాసుపరీక్షనిమిత్తము ఫిర్యాదీలసాత్వుల మరియొకసారి రప్పించుచు వ్యాయావాదములను నెలవిచ్చిరి.

20 వ తేదిని వ్యాయావాదములను లాహోరు రెండవ టట్రీకేసు విచారణ సాగింతురు.

కాశీకుట్ర కేసు.

ముద్దయి వాజ్మ్యమును బుచ్చుకొనుట 19వ తేది ఉదయమున ముగిసినది. తనవైమోపబడిన నేరములను ముద్దయి భగ్గుసింగు నిరాకరించెను. ఇతడు తనపటాలమునకు 50 చుండి రిహార్డుట్టుజేర్చి 50యాసాయల బహుమాన నుండెను. ముద్దయి వాడువాడుగూడ నేరముల నొప్పుకొనలేదు. తాను పటాలము నుండివిడుదల అయినది లగాయకు తన బంధువుల నీరకు దొరతనమువారి నేవనిమిత్తము నైఋణమునకు బంపుచుండెను. వారింకను పటాలములలో నున్నారు.

రవీంద్రనాథులు అను ముద్దయివై సాత్వము రాలేదు. కాన ఆతని విడుదలచేయవలసినదని చాటర్జి గారు కోర్టువారిని జేసిరి. కోర్టువారి తలపిప్పార్థమును నిరాకరించిరి.

అనంతరము కలకత్తావాస్తవ్యుడగు మఖులము సేనును ముద్దయిలవాజ్మ్యమువారి పరీక్షించెను. సేను నిర్బంధవాసశిక్ష ననుభవించుచుండెను. రాజాబాబుబాబుకేసులో నేరముడగు కళాంకకు కేసీంద్రుడు తాను పంచయ మొనర్చలేదని ఈతడు పలికెను. ఈతడు అస్థికపురపుధారణవాది. ఈతడు వెల్లడించిన అభిప్రాయములు వాట్రిచునకుగారి అనుమతమును బడసినవి. క్రాసుపరీక్ష నడచినది. అనంతరము ముద్దయితరపు సాత్వులు కొందరు విచారింపబడిరి. ఇంతటితో కోర్టు సమాప్తమయ్యెను.

20 తేది కేసు విచారణము చాల చుట్టుకు జరిగినది. ముద్దయి తరపు సాత్వులు వెక్కిరిండు విచారింపబడిరి. క్రాసుపరీక్ష గూడ జరిగినది. పేరుల జాబితాలోని దస్తూరు తన సోదరుని దని ముద్దయి బంకియుసోదరు డభిప్రాయపడెను. కాని దస్తూరు తనదిగాదని బంకియచెప్పెను.

యమజన సమాజమువారి కృత్యముగూర్చి చుట్టరి గాత్ర జగదీశ ప్రసన్న ముకర్జిని ప్రశ్నించిరి. క్రాసుపరీక్ష జరిగిన తరువాత కోర్టు సమాప్తమయ్యెను.

ప్రకటన.

హరికథసామర్థ్యము చూపుటకు ముంచితరువాము. రు 12500 విలువగల రెండుబుగారుపరకములు బహుమానము

శ్రీ హరికథాధారకులకు బ్రహ్మకీర్తి ఆదిభట్ల వారాయణదాసు గారు గాక సకలమైన హరికథకులకు బ్రహ్మకీర్తి ఆదిభట్ల వారాయణ దాసుగారిచే రచింపబడిన హరికథాస్మారక సాఖ్యానమును, వాలాజీదాసు గారిచే వ్రాయబడిన గయోపాఖ్యానమును, హరికథరూపమున పండిత సుకతుచంద్రు జరుపుటకును, సకల హరికథకులలో బాగుగా పుడర్చింపిన వారికి హరికథాస్మారక సాఖ్యానమునకు రు 7500 విలువ గలిగినట్టియు, గయోపాఖ్యానమునకు రు 5000 విలువగలిగినట్టియు, ముక్క పరకములు బహుమాన మొసంగబడును.

దరఖాస్తుల వివరమును తెలిసికొనగోరువారికి రిక్రింది చిరునామాకు రూ 800 రునుముతో ఫిబ్రవరి 15తేది లోపల ప్రాసితవలయును.

మల్లంపల్లి మల్లిఖార్జున శాస్త్రి, కార్యదర్శి, రామనాయకుపేట, నుదిరిపట్టణము.

మదరాసు కార్పొరేషన్.

నీటిపనులను గురించిన నిబంధనలు.

“వాటరువర్క్స్ హేండు బుక్కు” అను పేరిట నొకపుస్తకమును మదరాసు కార్పొరేషన్ వారు ప్రకటించి యున్నారు. మదరాసు నగరము లో మ్యునిసిపాలిటీ వారిచే నెట్లయిచేయబడు నీటిని, అధికముగా వ్యయకరచుటయు, కల్లవ పరచుటయు, దుర్గనియోగము చేయుటలను ఆటంకపరచుటకుగాను కార్పొరేషన్ వారివలన అంగీకరింపబడిన నిర్ణయములును, విధులును ఇందు గలవు. పుస్తకము ఒంటికి రెండు అణాలు మ్యునిసి పలు ఆఫీసులో చెల్లించినట్లయిన ఈ పుస్తకములు దొరకగలవు. ఈ పుస్తకములో జెప్పబడియున్న నిబంధనలన్నియు ననుసరించి తేబడునని ఎల్లరును ఇందుమూలముగా హెచ్చరింపబడుచున్నారు.

రిప్పర్ బిల్లింగు } కనీ డెంటు,
మదరాసు } జె. సి. మొలార్ని.
15వ జనవరి 1916.

THE HOTEL CLARENCE.

GOLD MEDALISTS.

BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.
Book your orders for Xmas & New year Cakes early;
Our Decorations and Ornaments special this Year
Xmas toys and Fancy Boxes for presentation are for sale.
Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

బహుమతి

జేబుగడియారము - రు. 1-13-0.

ఈ జేబుగడియారము నిది కలకు 2-8-0 వెలకు అమ్మచుం టిమి. బీదసాద లండనున కొని యావించుకునియు, మా కంపెనీ పేరు ఎల్ల రకు దెలియజేయు నుద్దేశించి అర్ధ వెలకగా 1-13-0కు విక్రియించెదము. ఇది మాచుటకు పొగనుగ చిన్నదిగ నుండును.

5 సం॥ముల గ్యారంటియిత్తుము.

తెలుగు నవలలు.

1. లీలా ౧-౦-౦, 2. యశోదర ౧-౧౨-౦, 3. మిత్రద్రోహం ౦-౮-౦, 4. కళాదరవాంఛ ౦-౮-౦, 5. మనోరమ ౦-౧౦-౦
  6. జగదేశ్వరంధ ౦-౧౦-౦, 7. కోడంద్ర ప్రలాపము ౦-౨-౦.
- నా. మునుస్వామి మొదలియార్,
6, వెంకటేశ మేస్త్రీవీధి, మదరాసు.

ఉచితముగ !!

భూతభవిష్య ద్వర్తమానములను తెలిసికొను ట కుపాయము:— ప్రపంచమునం దుండు ప్రతి మను ష్యుడును దెలిసి కొన దగినది. మూడు మాత్రమే, అవి యెర్పి యన, భూతభవిష్య ద్వర్త మానముల ఫలములే గదా? మీ యొక్క ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, కళత్రము, సంతానము మొదలగు వానినిగురించి మీ కుచితముగ వ్రాసిపంపబడును. అందులకు మీరు త్వరపడి చేతులనుపెట్టి జేమనిన మీ జన్మ బాతక మన్నయెడల దానితో పుట్టిన తేదీయను, నెలయను, సంవత్సరమును, జననకాల ఘడియలను పంపుడు; అది లేని యెడల నెలయను, సంవత్సరమునచాలును. ఇవి యను, లేని యెడల ఒక్కసంవత్సరమే చాలును; సంవత్సరముకూడ లేని యనియెడల కొంచె మెక్కువగ గమనింప నున్న తెలుపురు తమ నామమును తమ స్వహస్త లిఖితముగగాని లేక వ్రాసుతో మాత్రముగాని వ్రాసి పంపుము. అపుడు నామమును బట్టియు వారి వారి వ్రాసుబట్టియు గూడ బాతకములు తయారుచేసి బయట వ్రాసిన ఫలములను వ్రాసి పంపించెదము.

ఇందుకు మాచేతేయబడిన ఫ్రీవ్లీ త్రరమాపముగనన్న 220 ఫ్రీవ్లీ త్రరములను ఉదాహరణములుగల జౌలివ గ్రంథముయొక్క ప్రథమగుచ్ఛమును నానితో భృగునహిత, ఈ క్రిందాడిమొదలగు గ్రంథములను బట్టియు, మా యనుభవజ్ఞాన మునుబట్టియు వ్రాసిఫలములను పోష్టేజీనహా ౫1-12-0కును డిటో 208 ఫ్రీవ్లీ త్రరములగు ద్వితీయగుచ్ఛమును మాత్రము కొరవారికి ఫలములుపంపుకార మే 2-4-0కును డిటో ప్రథమద్వితీయగుచ్ఛములను రెండును కొరవారికి ఫలములుపంపుకార మే ౫. 2-12-0 కున్న పంపబడు ను. పోష్టేజీ 2. పి. ఖర్చులు మే మేధరింతుము. ఈగ్రంథముల యొక్క నిజవయము మేముపంపు బాతకఫలములను చదివి చూచిన పిమ్మట జ్యోతిషశాస్త్రముయొక్క నిజమును మా పొందిత్యమును మీరు తెలిసికొని మక్కువ నుస్తులెచకమానగు. వేనవేల యోగ్యతాపత్రికలు పంపియండి.

వి. యమ్. శర్మ అండుబ్రిడర్స్.

అమలాపురం, గోదావరిజిల్లా.

వెల స్వల్పము!

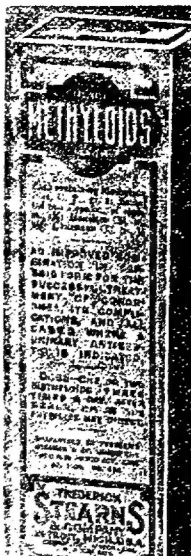
గుణ మధికము!!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0. తలనొప్పులమాన్పును, వాయువుబోట్ల పోగొట్టును పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్ల పోగొట్టును వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. నువాసన గలిగి యుండును.

అమృతాంజనము అన్ని విధముల గణమున గలిగియును. ప్రతిఇంట నుండదగి చవుకయైన వైద్యసహాయము. కంఠభాష చీటి చూచికొనిన మోసము గలగద. అమృతాంజనం డిటో, 6 తంబుసెట్టివీధి, మదరాసు.

METHYLOIDS

కెరటోగమల వైరత మే ముచేసి, సంపూర్ణ మగా గుణ మిచ్చును. ఇకొక్క స్పృశ చేసికొనట కంటె 20 మందిని నొప్పి గాని మాత్రకృత్రిమును గాని గలిగించదు. రసీకను క్రమముగా తగ్గించును. |

నిర్దుష్టమైనది. శుభముగా గోంపోనగును. పుచ్చుకొనుటకు పీకత్తుగ నందును. నీ కు తప్పక దొరకును.

Zynole Trokys

“ఎంటి సెప్టిల్ ట్రోక్స్ పేస్టిల్స్”

గొంతుకలో కలుగుచుండు సాధారణ రోగములను హృదయవల్లములతో గలగు సాధారణ తొందరలను, అనగా దగ్గులు, నస, కిల్లిహతలు మున్నగునవి చక్కగా మాన్పుటకు.

క్యాపసోకమునకు శుభవరమును. మీకు కావలసివచ్చిన

జిమోల్ ట్రాక్స్.

కొరకు మందు లంగళ్లలో అడుగుడు.

మోటారుబండి నడపుట

మోటారుబండ్లను అతిసులభముగా నడుపునపుణతన (సం పూర్ణముగ నేర్చుకొన గోరువారు మాకు వెంటనే వ్రాయుడు. డి. మోటారు హైరింగు కంపెనీ, [లిలిఫోక్ నెం 686] 131, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

శృంగార నాటకములు.

1. సాత్రాజిత్ పరిణయము వెల 0-8-0
  2. సుధర్మ విజయము. (రెండవభాగము అచ్చులోనున్నది). 0-8-0
- గ్రంథకర్త:— మల్లారామశ్రీ బి. సీతావతిరావు పంతులుగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్. డిస్ట్రిక్టు కోర్టు కలీల, బెజవాడ. కావలసినవారు గ్రంథకర్త గారికి బెజవాడకు వ్రాసికొనుడు.
- జీరరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుచు వలన అన్నము కుచనమగును. జీర్ణకోశము బాగు పడి రసప్రాసావము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధము మానును. 25మాత్రల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0 అమృతాంజనముడిటో 6, కంబుసెట్టివీధి, మదరాసు

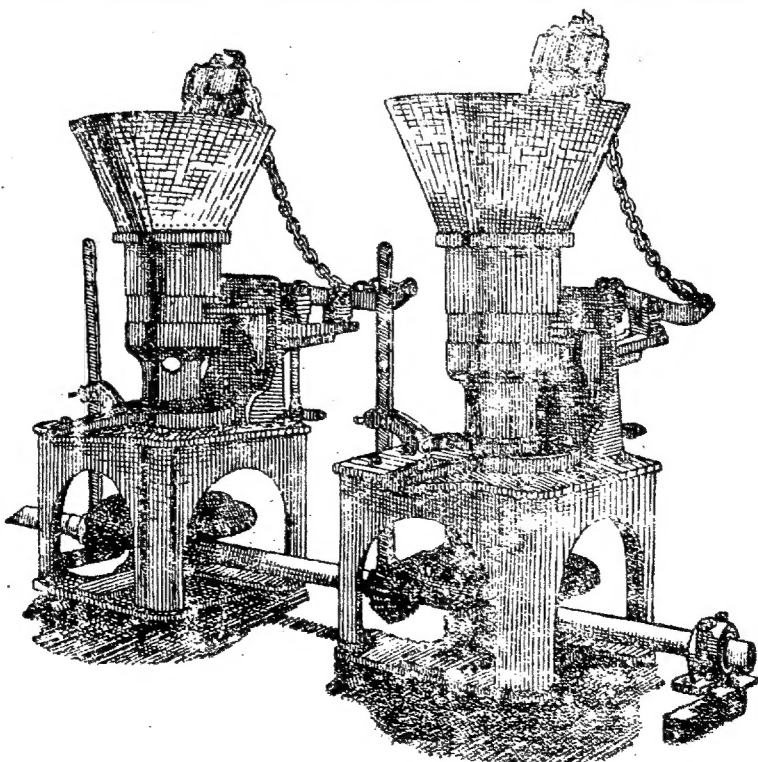
ఒక్కవెనివారి

తిరుగుడు

అన్ని రకముల విత్తనములకు అనువగురీతిని తయారు చేయబడియున్నది.

విక్రీతి ఉపయోగకరముగా పనిజేయును.

బీహెచ్ ఫౌండరీ లేక

నూనెదీయు

యంత్రములు.

శకులను, ధరలను, గురించి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

దీనిని విశువులకు

2½ బి. హెచ్. పి. (B. H. P.) చాలును

బ్రాడ్వే, మదరాసు.

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరిత్రములు చక్కని శైలిలో వర్ణించబడినవి. వారి చిత్రపటములు కూడ గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదిగఱ కాంధమున ముద్రయింపబడి లేదు. తెల తేదకు టైండు 0-12-0 కాటికో టైండు 1-0-0 శ్రీ కృష్ణ దేవరాయని చిత్రపట ముచితము. వలయువారు:- శ్రీపాద స్వప్రహ్లాదశాస్త్రి, 7, తంబు శెట్టిపేడి, మదరాసు.

ప్రతాప కస్తూరిమాతలు

యిది మంచి కస్తూరిబేర్పి చేయబడినది. సువాసన గలదు. ఆజీర్ణము, వాయువ, జ్వరము, స్నిహితము, దగ్గు, జలుబు, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలము నిచ్చును. 200 మా॥ సీసా 1-8 రు 0-4-0 (డబ్బుకు రు 2-8-0.) ఆయుర్వేదసమాజ్, పొందూరు, గుంటూరుజిల్లా.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని భాగచేయ గలగు తరగతును నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేయే భాగములు యేయే పనులు చేయునో అని చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగానేయు రిపేరులను యీయంతములైన అభ్యాసపురస్కరముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది తెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారిపక్షమంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును, యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

క్లాసు ప్రిన్సిపల్ నెల మొదటివారమున ప్రారంభింపబడును. రాదలచిన విద్యార్థులు జనవరి నెల 31తేది లోపల 10 రూపాయలు ఆదానముగా పంపుకొని తన కొక స్థానమును నిలుపుకొనవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కొరినచో నివసించుటకు తా వొనంగవలయును. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనడు.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు

మాంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంత్రవిద్యను నడుపువిధానమును, బోధనాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:- పాఠశాల విద్యార్థులకు ఉచితముగవసతియూ, భోజనాదికములును ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ భవనము, లేయాలైన వైసాకరికి కిఫాయతయబడును. స్వల్ప సంఖ్యయే దీనికొనబడును. మే నేజరు గారికి వ్రాసికొనవలెను.

శ్రేష్ఠమయిన డోడువత్తులు

అంబులెత్తులు	ధరతేద	1-8 రూ 8, 6, 5, 8, 2
జవాబి	"	4, 3, 2-8
పునుగు	"	2, 1-8, 1
కస్తూరి	"	8, 2, 1-8
బేర్పి	"	1, అ. 12, 8

విలియం అండు కో,

చామరాజుపేట, బెంగళూరు సిటీ

ఆనంద ఫాక్టరీవేనా

గర వస్త్రేగల బంగారు నిబ్బకలము. ఎక్కువగా ఇండిపట్టుటకు పెద్ద కొళాయియున్నది. బాలురకు, వ్యాపారస్తులకు అత్యంత ఉపయోగము.

వెల రూ. ౧-౧౨-౦.

వలయువారు:-

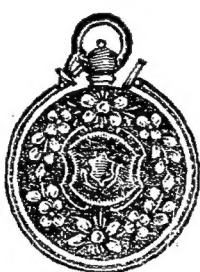
ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్ కో, లోక్ సేక్యర్ మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

Grand Clearance Sale Rs. 2-0-0

సాగ సైన బాబిలి పాకెట్టు గడియారము.

మొదలెల రూ 4-0-0 యిప్పుటివెల రూ 2-0-0

5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ.

యీ గడియారము మేము యిదివరకు రూ 4-0-0 వేనతేలు గడియారములు విక్రయించితిమి. మాస్తాకుక్రియ: చేసి దానికల్ల సగంధరకు అమ్ముచున్నాము. యీ గడియారము బహుదృఢమైన సామానులలో చేసి నీతులో నంచి నేరుగా రప్పించియున్నాము. ఇదిమాపుకు సాగనుగా వుండును.

ఇతరకంపెనీలో యంతరీక్షకు వధరకు దొరకడు. యీ లాభ కరమైన సమయము తప్పినయెడల మరుసమయము దొరుకదు. జనవరి 25 తేదీవరకు రూ 2-0-0 విక్రయించబడును.

డైర్యలక్ష్మీ అండు కంపెనీ.

8, ఇరుళిప్పకపేడి, మదరాసు.

మహామహాపాఠశాల బ్రహ్మ శ్రీ కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసికొనవలెను.

1 చిత్రకవీయము	2-0-0
2 కొక్కొండ మాహాత్మ్యము	0-౧౨-౦
3 సింహాచల యాత్ర	0-౪-౦
4 గోదావరి వర్ణనము	0-౫-౦
5 పయోగి దీక్షితచరిత్రము	0-౮-౦
6 వరకాసురవిజయ వ్యాయోగము	0-౮-౦

కొక్కొండ కుమారవరసింహం,

(261) రాజమహేంద్రవరము.

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 18 రూ. 3-4-0

కస్తూరి తులం ౧ కి రూ 30-౦౦

అమ్మతాంజనం డిపో, 7, తంబు శెట్టిపేడి, మదరాసు.

మోహినీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-8 వెల 0-12-0

ఇది మెదడుకు చలువ

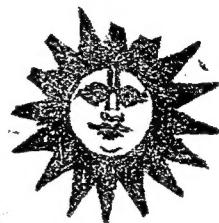
తేయును. కండ్లముండును మాన్పును వెండ్రుకలు పెరుగును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేరుచు. మనోహరముగా నుండును. సువాసన గలిగి యుండును.

ఇది మనోహరముతేయు విద్యాభ్యాస, పీడతగ్గ, ఉద్యాగములు మొదలగు వారికి నుఖాద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. అమ్మతాంజనం డిపో, 109, ఫేరికోడ్డు, బొంబాయి 7, తంబు శెట్టిపేడి మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనుమారు మార్కము ల్పొను గమనింపును. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ. (53) 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

సర్వరోగ కుతారము.

ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలక్షేప భేదముల లేక ఆశాలవృద్ధులకు శ్రీపురుష లింగపురుష సేవించిన ఎత్తుడును నిరోధముగ నుండగలదు.

మృతనమంజరి మాత్రము.

40 గల డబ్బికయము రూ 1-0-0

రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ

(188) 20 చీనాబజార్ రోడు మదరాసు.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విస్తార విశేషములను అనేక కావ్యములలోనుండి గ్రహించి అత్యుత్తమముగ గోర ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతిమనుష్యుడును అవశ్యముగా జరుగవలయును. ఈపుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు. వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్, ఆశంకనిగ్రహ కోషధాలయము, 157 బ్రాడ్వే, 96 మాంటురోడు, మదరాసు.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

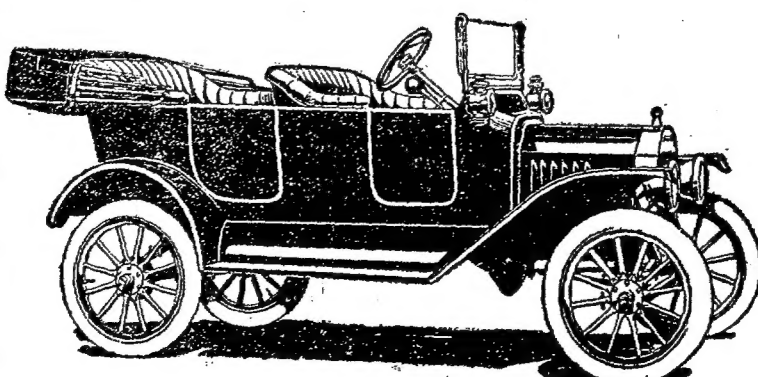
పైకప్పు మడుసీసరు ముందుండు ఎలక్ట్రిక్ లైట్లములు, లిగులు, స్పిడ్ మోటారు, వనిముట్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండిని చుట్టూగా కొనవలెను. ఏల విధ ఇది అందరికిని గూడ నుపయోగించును. ప్రత్యేకము సామగ్రితో ప్రవీణులగు చనివాండ్రు వలన నీబండ్లు చేయింపబడినవి.

ఈ బండ్లు చాలతేలిక చాలమృదుక గలవి గాన దీక్షితులకు మరలమరల చాలతేలిక.

ఈవైపు ఆర్మీ యేనీ ఈబండ్లకు పయోగించిరి అత్యుత్తమ బలమైనదిగాని చాల తేలికైనదిగాన విజయవాహు.

ప్రపంచమందు పాడబడుచున్న మోటారు

బండ్లలో ఫోర్టుబండ్లు సగవాలకున్న వాచుగా నున్నది.

ఈబండ్లకు మిగుల తేల్చుబడి పెట్టిసామ్యం తయు సర్వసయోగము.

ఈబండ్లమీద ప్రపంచమందు దన్ని దేశముల లోన ప్రయాణము చేయవచ్చును.

కాన దీనిని ఇప్పుడే కొనడు.

ఈ నె 20 యద లేదీ వాటికి 80 బండ్లు స్త్రీలు యలలో వచ్చును.

విచ్చుట ఆకాభంగము కలగకుండ ముందు గనే మాకు వ్రాయుడు.

మావిలాసము:- ఓక్స్ అండు కంపెనీ, మదరాసు.